

ወደ ጥፋት የሚወስደው ደጅ

"በጠበበው ደጅ ግቡ፤ ወደ ጥፋት የሚወስደው ደጅ ሰፊ፥ መንገዱም ትልቅ ነውና፥ ወደ እርሱም የሚገቡ ብዙዎች ናቸው። ወደ ሕይወት የሚወስደው ደጅ የጠበበ፥ መንገዱም የቀጠነ ነውና፥ የሚያገኙትም ጥቂቶች ናቸው።" (ማቴ. 7፥ 13)

ከዚህ ገጸ ንባብ የምንረዳው ሰፊውና ወደ ጥፋት የሚወስደው መንገድ የሰይጣን ሲሆን እርሱም ዓለማዊ ምኞትንና ሥጋዊ ፈቃድን ሁሉ ያካትታል። ጠባብ ወደ ሕይወት የሚወስድ የተባለው ደግሞ እግዚአብሔር መንገድ ነው። ሰው ሰይጣንን በመከተል ዓለማዊ ምኞትንና ሥጋዊ ፈቃድን የሚፈጽም ከሆነ በሰፊው መንገድ ላይ ስለሆነ ወደጥፋት እየተጓዘ ነው። (2ቆሮ. 6፥ 9-10፤ ገላ. 5፥ 19-21) ነገር ግን በኢየሱስ ክርስቶስ አምኖ እግዚአብሔርን ቢከተል ወደ ሕይወት ስፍራ በሚወስደው በጠባቡ ደጅ ገብቷል። (ምሳ. 19፥ 23) በአጭር አገላለጽ ሰፊውን ደጅ ትቶ በጠባቡ መግባት ዲያብሎስን በመቃወም ወደ እግዚአብሔር መቅረብ ነው። (ያዕ. 4፥ 7-8)

በዚህ መንገድ ሊተረጎም የሚገባው ቃል ሌላ የማይስማማ ትርጉም ተሰጥቶት እናገኛለን። "ሰፊ በር ሰፊ መንገድ ኦሪት ናት" የሚል። (አንድምታውን ተመልከት)

የአንድምታን ተርጓሚዎች በትኩረት ላጤናቸው ብዙ ጊዜ መነሻና የሚመስል አሳብን እንጂ ግብን አይመለከቱም። "ሰፊ በር ኦሪት ናት" ያሉት ከመነሻው መስሏቸው ነው። ሰፊው በር ወዴት እንደሚያደርስ ግቡን ቢመለከቱት ኖሮ ግን እንዲህ ከማለት ይታቀቡ ነበር።

ኦሪት በራሷ የምታጠፋ ሕግ ነበረችን? አይደለችም። ሰው ከሥጋው ደካማነት የተነሣ ሊፈጽማት ባለመቻሉ ጽድቅን አላሰጠችውም። (ሮሜ 8፥3-4) ቢፈጽማት ኖሮ ግን ሊጸድቅባት ይችላል ነበር። (ዘሌዋ. 13፥5፤ ሮሜ 2፥13፤ ገላ. 3፥12) ባልፈጸማት ላይም መቅሰፍትን ታመጣለች (ሮሜ 4፥15) ስለዚህ ኦሪት የጥፋት መንገድ አይደለችም። (ሮሜ 7፥12)

እግዚአብሔር እውነተኛውን መዳን በልጁ መገለጥ እስኪያረጋግጥ ድረስ ኦሪት ፍጹም ድኅነትን ባታሰጥም በወንጌል ጥላነቷ ዐዲስ ኪዳንን በርቀት እያመላከተች ኃጢአትን በመክደን ጊዜያዊ ስርየትን ታሰጥ ነበር። (ዕብ. 9፥8-10) ክርስቶስ ሲመጣም ስፍራዋንና አገልግሎቷን ለወንጌል አገልግሎት ለቃለች።

ቅ/ጳውሎስ እንደተናገረው ኦሪት በጊዜዋ የሰጠችው የሞግዚትን አገልግሎት ነው። ሞግዚት ጠብቆና ተንከባክቦ እንዲያሳድግ የተሰጠውን ልጅ እስከተወሰነለት ጊዜ ድረስ አሳድጎ ለባለቤቱ እንደሚያስረክብና ከዚያ በኋላም በልጁ ላይ አንዳች እንደሌለው ሁሉ ኦሪትም ወደ ክርስቶስ ያቀረበች ሞግዚት ናት። እምነት እስኪገለጥ ድረስ ሁሉን በሷ ሥር አድርጋ ትሠራ ትቀጣ ነበርና። አሁን ግን በሥሯ ሆነን የተጠበቅንለት እምነት መጥቷልና ከሞግዚታችን ከኦሪት በታች አይደለንም። (ገላ. 3፥23-25) ይህም ቢሆን ኦሪትን ወደጥፋት የምትወስድ ሰፊ በር ናት አስኝቶ በተሳሳተ ትርጉም አያስነቅፋትም።

በእጅጉ የሚደንቀው የሚናገሩትና የሚሠሩት የተለያዩባቸው የኦሪት ነቃፊዎች እንዲያው ለይስሙላ ኦሪትን የጥፋት በር ይበሏት እንጂ ወደ ጥፋት መውሰዷን ተረድተው ከኦሪት ሥር መቼ ወጡ?

ራስን ለካህን ማሳየት

"ኢየሱስም ለማንም እንዳትናገር ተጠንቀቅ፤ ነገር ግን ሄደህ ራስህን ለካህን አሳይ። ለእነርሱም ምስክር እንዲሆን ሙሴ ያዘዘውን መባ አቅርብ።" (ማቴ. 8 ÷ 4)

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለምጻምነት እንደ ኃጢአት በሚቆጠርበት በብሉይ ኪዳን ሥርዓት ውስጥ ለነበረው አንድ ለምጻም ሰው የተናገረው ቃል ነው። በኦሪቱ ሥርዓት መሠረት አንድ ሰው በሚሠራው ኃጢአትም ይሁን እንዲሁ ለምጽ ቢወጣበት እንደ ርኩስ ነገር ተቆጥሮ ከማኅበረሰቡ ይገለጻል። እንደርሱ ላሉ ለምጻሞች ወደ ተከለለው ስፍራ ሄዶ በዚያ ይኖራል። ለምጽ እስካለቀቀው ድረስ ርኩስ ነው። ለምጽ ሲነጻ ግን ካህኑ አይቶት መንጻቱን ሲያረጋግጥለት ሕጉ እንደሚያዘዘው ስለመንጻቱ ተገቢውን መስዋዕት ያቀርብና ወደ ማኅበረሰቡ ይቀላቀላል። (ዘሌዋ. 13)

ከጌታ ጋር የተገናኘው ለምጻም ሰው የዚህ ሥርዓት ተገዢ ነበር። ጌታን ባየ ጊዜ በእምነት ቀርቦ ከለምጽ እንዲያነጻው ለመነው። ጌታም አነጻው። ከዚያ በኋላ ይህ ሰው ምንም ማድረግ አያስፈልገውም ነበር። ነገር ግን ዐዲሱ ኪዳን በክርስቶስ ደም እስኪቆም ድረስ በእንስሳት ደም የተመረቀው ብሉይ ኪዳን የአገልግሎት ዘመኑ አላበቃም። ክርስቶስም የመጣው አራትን ያለጊዜው ለመሻር ሳይሆን በጊዜው ለመፈጸም ነውና ስለዚህ ተቀናቃኞቹ የእርሱን ሕግ ፈጻሚነት እንዲያውቁና የነጻውን ሰው ወደ ካህን መላኩ ምስክር እንዲሆንባቸው ሰውዬውን "ሂድ ራስህን ለካህን አሳይ፤ ለእነርሱም ምስክር እንዲሆን ሙሴ ያዘዘውን መባ አቅርብ።" ብሎ አዘዘው።

የመልእክቱን ፍሬ አሳብ ከመሠረቱ ሳይረዳ "ራስህን ለካህን አሳይ" የሚለውን ቃል ብቻ ከመሀል ነጥለው በማውጣት ዛሬም በዐዲስ ኪዳን ሰው ኃጢአቱን በቤተ ክርስቲያን ላሉ ቀሳውስት ካልተናዘዘ በቀር ስርየተ ኃጢአትን ፈጽሞ አያገኝም የሚለውን ትምህርታቸውን ያራምዱበታል።

ለመሆኑ ጌታ ሰውዬውን የላከው ወደ የትኛው ካህን ነው? ብለን ብንጠይቅ መልሱ አያሻማም፤ ወደ አራቱ ካህን ነው። ታዲያ ይህ ክፍል ስለ ዐዲስ ኪዳን ካህናት እንደተነገረ ተደርጎ ለምን ይወሰዳል? እርግጥ ሁኔታው ዐዲስ አይደለም። የእግዚአብሔርን ቃል አሳስተው

የሚተረጉሙ ወገኖች ቤተ ክርስቲያንን በካህን ጉዳይ ብቻ ሳይሆን በብዙ ሁኔታዎች ከአሪት ሥርዓት በታች እንዳኖሯት ግልጽ ነው።

በብሉይ ኪዳን ለአስታራቂነት በእግዚአብሔርና በሰው መካከል የሚገቡ ከነገደ ሌዊ የሆኑና ከአሮን ወገን የተመረጡ ብዙ ካህናት ነበሩ። (ዘሌዋ. 4÷1-35፤ 5÷4-6፤ ዕብ. 5÷1-2) በዚህ የክህነት አገልግሎት ፍጹም ድኅነት አልተገኘም። (ዕብ. 7÷11) ከዚህም የተነሣ ተደጋጋሚ መሥዋዕትን ማቅረብ አስፈልጓል። (ዕብ. 10÷11) ካህናቱም ሰው ብቻ በመሆናቸው ፍጹምነት ስለሚጎድላቸው ለራሳቸው ኃጢአት መሥዋዕት ያስፈልጋቸዋል። (ዘሌዋ. 9÷7፤ ዕብ. 5÷3) የማስታረቅ አገልግሎታቸውም በሕይወተ ሥጋ እስካሉ ድረስ ብቻ በመሆኑ ከሞቱ በኋላ ክህነታቸው ይቀርና ሌላ በሕይወተ ሥጋ ያለ ካህን ይሾማል። (ዕብ. 7÷23)

በዐዲስ ኪዳን ግን የአሮን ክህነት በክርስቶስ ክህነት ሙሉ በሙሉ ተተክቷል። (ዕብ. 7÷11-19) ክርስቶስ የዐዲስ ኪዳን ካህን ብቻ ሳይሆን መሥዋዕትም ጭምር ነውና ፍጹም ድኅነት ማሰጠት ያልቻለውን የእንስሳት መሥዋዕትን አስቀርቷል። (ዕብ. 9÷11-12) ክርስቶስ ያቀረበው መሥዋዕት ፍጹምና ሕያው በመሆኑ መደጋገም ሳያስፈልገው ለዘለዓለም ኃጢአትን ለማስተስረይ አንድ ጊዜ የቆመ ሕያው መሥዋዕት ሆኗል። (ዕብ. 9÷25-26፤ 10÷12-14፤ ሮሜ 3÷25) የዐዲስ ኪዳን ሊቀ ካህናት ኢየሱስ ክርስቶስ ከኃጢአት ፈጽሞ የራቀ ጻድቅ በመሆኑ እንደ አሪቱ ካህናት ስለራሱ መሥዋዕት ያቀርብ ዘንድ አላስፈለገውም። (ዕብ. 7÷27፤ 4÷15) ክርስቶስ ቢሞትም ሕያው ሆኖ ተነሥቷልና ክህነቱ አይሻርም አይለወጥም፤ በዚህም ምክንያት ሌላ የሚተካው ካህን አላስፈለገውም። (ዕብ. 7÷20-22፤ 24-25) ክርስቶስ እነዚህን ሁሉ የፍጹምነት መስፈርቶች አሟልቶ የተገኘ ካህንና መሥዋዕት ስለሆነ የአሪቱን ካህናትና አገልግሎታቸውን መሥዋዕቱንም ጭምር ሙሉ በሙሉ አስቀርቷል።

በኢየሱስ ክርስቶስ ሊቀ ካህንነት አስቀድሞ በግዘፍ፥ በምሳሌ፥ በሚታዩና በሚዳሰሱ ነገሮች እንዲሁም በአንድ ስፍራ ተወስኖ የነበረው አፍአዊ አምልኮና አገልግሎት ሁናቴው ተለውጦ በመንፈስና በእውነት ብቻ በመሆኑ ምክንያት በሱ ያመንን ሁላችን አንድ ጊዜ ባፈሰሰው ደሙ በእምነት ተረጭተንና ታጥቦን ተቀድሰን ከኃጢአታችንም ነጽተን ድነናል። (ዮሐ. 4÷19-24፤ ዕብ. 10÷21-22፤ 1ቆሮ. 6÷11፤ ዕብ. 12÷24)

ያነጻን የደሙ መፍሰስና የእኛም ይህን አምኖ መቀበል እንጂ ሌላ በዐይነ ሥጋ የሚታይ አፍአዊ ሥርዓት መፈጸም አለመሆኑን የተረዳው ኤፍሬም ሰሪያዊ፡- "በውኒዘ ደሙ ቅዱስ አንጽሐሙ ለመሃይምናን ወለሐዝብ ንጹሐን፡" "በክቡር ደሙ መፍሰስ ያመኑትንና ንጹሐን የሆኑትን ወገኖች አነጻቸው፡" ብሏል።

ይህን መንፈሳዊ የክህነት አገልግሎት ያከናወነው የዐዲስ ኪዳን ብቸኛ አስታራቂ ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ነው። ከእርሱ በቀር ይህን ያከናወነ ወይም የሚያከናውን የለም። ጌታ ምድራዊ አገልግሎቱን ፈጽሞ ከሄደ በኋላ ወደ ሰማያዊቱ መቅደስ በዘላለም ቤዛነቱ የገዛ ደሙን ይዞ ስለገባና በዚያው ካህን ስለሆነ የክህነቱን ሥራ ተክቶ በምድር ላይ እንዲያከናውን ኃላፊነትን የተቀበለ፣ ኃጢአትን አስተሰርታለሁ፣ አነጻለሁ፣ እቀድሳለሁ ባይ ሌላ ካህን አልተሾመም ለወደፊቱም አይሾምም።

ታዲያ በዐዲስ ኪዳን ካህናት እነማናቸው? ተብሎ ቢጠየቅ የዘር፥ የቋንቋ የቀለም፥ የእውቀት፥ የሀብትና የመሳሰሉት መስፈርቶች ሳይኖሩ ክርስቶስ በደሙ የቀደሳቸው ምእመናን በሙሉ ናቸው። እነዚህን ጌታ ለአባቱ መንግሥት ካህናት አድርጎ ሾሟቸዋል። (ራእ. 1፥6፤ 5፥10)

በክርስቶስ ሿሚነት ካህናት የተደረጉት ምእመናን እርሱ ብቻ ባቀረበው መሥዋዕት ተቀድሰው በተሾሙበት ክህነት ሌሎች መንፈሳዊ መሥዋዕቶችን በየዕለቱና በየሰዓቱ በመሠዋት እግዚአብሔርን ያገለግላሉ። (1ጴጥ. 2፥5) በክህነታቸው የሚሠወድላቸው መሥዋዕቶች የራስን ሁለንተና (ሥጋን ነፍስንና መንፈስን) ሕያውና ቅዱስ መሥዋዕት አድርጎ ማቅረብ (ሮሜ 12፥1-2)፥ የምስጋናን መሥዋዕት መሠዋት (ዕብ. 13፥15፤ መዝ. 49፥14፤ 23፤ 53፥6)፥ የእርሱን በጎነት መናገር (1ጴጥ. 2፥9) ፥ ነፍሳትን በወንጌል በኩል ወደ እግዚአብሔር ማቅረብ (ሮሜ. 15፥15-16፤ ኢሳ. 66፥20)፥ ካለው ነገር ላይ ለሌሎች ማካፈል (ዕብ. 13፥16፤ ፊልጵ. 4፥18) ፥ . . . የሚሉት ናቸው።

ነገር ግን የአራቱን ክህነት ኮፒ በማንሣት ራሳቸውን ከሌላው የተለዩ ካህናት አድርገው ያስቀመጡ ወገኖች ራስን በራስ የመሾሙ ጉዳይ ተቀባይ እንዳያጣ ለማድረግ ሲሉ አሁን ይዘናል የሚሉት ክህነት ለሐዋርያት ከጌታ የተሰጠና ሲወርድ ሲዋረድ ከእነርሱ የደረሰ መሆኑን

በአጽንዖት ይናገራሉ። ሆኖም ጌታ ለሐዋርያት የተለየ ሥልጣን ክህነትን እንደሰጣቸው የሚናገር አንድም ማስረጃ ከመጽሐፍ ቅዱስ አይገኝም። ከላይ የተዘረዘሩትን መንፈሳዊ መሥዋዕቶች ለማቅረብ ካህናት ከተሰኙት አማኞች መካከል ቤተክርስቲያንን ለማስተዳደር፣ ለመምራት፣ ለመመገብ አገልጋዮችን ለመሾምና የመሳሰሉትን ተግባራት ለማከናወን ግን ሁሉም አማኞች ሳይሆኑ የተወሰኑት ብቻ ተመርጠው ጳጳሳት፣ ኤጲስ ቆጶሳት፣ ቀሳውስት፣ ዲያቆናትና ሌሎችም አገልጋዮች ተደርገው ይሾማሉ። ቅዱሳን ሐዋርያትም የተሾሙት በዚህ መንገድ ነው። (1ቆሮ. 12፡27-29፤ የሐዋ. ሥራ 20፡28፤ 1ጢሞ. 3፡1-13፤ 5፡17፤ ቲቶ 1፡5) ይህንንም በሌላ ስፍራ ሲገልጽ ሐዋርያው እንዲህ ብሏል፡ "እርሱም አንዳንዶቹ ሐዋርያት ፥ ሌሎቹም ነቢያት ፥ ሌሎቹም ወንጌልን ሰባኪዎች፣ ሌሎቹም እረኞችና አስተማሪዎች እንዲሆኑ ሰጠ።" (ኤፌ. 4፡11) በእነዚህ ሁሉ ውስጥ "ካህናትን ሾመ ወይም ሰጠ" የሚል እንዳልተጻፈ ልብ እንበል። ካህንነት መንፈሳዊ መሥዋዕቶችን ለማቅረብ በጳጳስ ሳይሆን በሊቀ ካህናት ኢየሱስ ክርስቶስ አማኞች ሁሉ የሚሾሙት የወል ሹመት ነውና ለተወሰኑት ብቻ ከሚሰጡት ሹመቶች መካከል መጠቀስ አላስፈለገውም።

የሁሉም አማኞች ሹመት የሆነውን ክህነት የግል ንብረታቸው አድርገው የቆጠሩት ወገኖች የሥልጣን መዋቅራቸውን በመዘርጋትና የሥራ ድርሻቸውን በመለየት ራሳቸውን በሊቀ ካህናት ኢየሱስ ክርስቶስ ስፍራ አስቀምጠው እርሱ ለቤተ ክርስቲያን የሰጣትን የማሰርና የመፍታት ሥልጣን ለራሳቸው ደርበው በመውሰድ ኃጢአትን ለቂስ ከመናዘዝ ጋር አቆራኝተው የሥልጣን ወንበራቸውን አደላድለውበታል። (ማቴ. 16፡19፤ 18፡18፤ ዮሐ. 20፡23)

የቤተ ክርስቲያን የማሰርና የመፍታት ሥልጣን በጉልህ የተብራራበትን የማቴ. 18፡18ን ክፍል እንመልከት፡- "በምድር የምታስሩት ሁሉ በሰማይ የታሰረ ይሆናል። በምድር የምትፈቱት ሁሉ በሰማይ የተፈታ ይሆናል።" የሚለው ቃል ኃጢአትን ለቂስ ከመናዘዝና ስርየትን ከማግኘት ጋር ፈጽሞ አይናገሩም። ይህን ለማረጋገጥ ቢያስፈልግ ከቁ. 15 ጀምሮ ያለውን ማንበቡ ተገቢ ነው።

በክርስቲያኖች መካከል በተለያዩ ጉዳዮች የተገናኙ በዳይና ተበዳይ ቢኖሩ ተበዳዩ በአንድ ጊዜ እርምጃ ከመውሰዱ በፊት የበደለውን ለብቻው መውቀስ አለበት። በዳዩ በዚህ ዕድል ተጠቅሞ

ከጥፋቱ ካልተመለሰ ለ2ኛ ጊዜ አንድ ወይም ሁለት ምስክር አስቀምጦ ሊወቅሰው ይገባል። አሁንም ካልተመለሰ ለመጨረሻ ጊዜ በቤተ ክርስቲያን ፊት (በቤተ ክርስቲያን መሪዎች) እንዲወቀሥና ከበደሉ እንዲመለስ ማድረግ ይገባል። ቤተ ክርስቲያንን አልሰማ ካለ ግን እንዲህ ያለውን ቤተ ክርስቲያን ከአንድነቷ ትለየዋለች። ይህም በምድር ያሰረችው (የለየችው) ጉዳይ በሰማይም የጸና ይሆናል። ቤተ ክርስቲያን ይህ ሥልጣን ስለተሰጣት ይህንኑ እንደየሁኔታው ስትጠቀምበት እናያለን። (ዮሐ. ሥራ 5፡1-10፤ 1ቆሮ. 5፡5፤ 1ጢሞ. 1፡20)

ቤተ ክርስቲያን ወይም ሐዋርያት ይህን ሥልጣን ስለዚህ ጉዳይ ብቻ እንጂ ኃጢአትን ለማናዘዝ አልተጠቀሙበትም። ደግሞም እግዚአብሔር ይፍታህ ወይም ይሰርህ ሳይሉ በተሰጣቸው ሥልጣን አሰሩ፥ ፈቱ፥ ፈረዱ። (የላይኛውን ጥቅሶች ተመልከት)

ነገሩ እነርሱ እንደሚሉት ይሁን እንኳ ቢባል አፈጻጸሙ በጣም አስቸጋሪ መሆኑ እርግጥ ነው። ሰው ንስሐ የሚገባው በበደለ ሰዓት በመሆኑ ኃጢአት የሠራው ሰው በበደለ ሰዓት መናዘዝ ቢፈልግ እንኳ ቁሱን የግድ ማግኘት ስለሚኖርበት እሱን ፍለጋ መሄዱ አይቀርም። ከሁኔታዎች አለመመቻቸት የተነሣ በወቅቱ ሊያገኘው ባይችል ደግሞ ለንስሐ ቀጠሮ ለመያዝ ይገደዳል። ወይም ደግሞ ቢገናኙ በነሳሒው ልብ ውስጥ ቁሱ እንደሰው ያለ ሰው መሆኑ ስለሚታወቅ የሚናዘዘው ኃጢአቱን በከፊል አሊያም ኃጢአት የሆነውን ትቶ ኃጢአት ያልሆነውን ጉዳይ ነው።

በዚህ ዐይነት ሰው የሆነው ቁስ በሥሩ ከሚገኙት ብዛት ያላቸው የንስሐ ልጆቹ አንጻር ለስንቱ ሊበቃ ነው? ዛሬ ኃጢአትን በመናዘዝ ዙሪያ ያለው የሕዝባችን የልብ ጭንቀት የእነዚህ ሁሉ ችግሮች ድምር ነው። በክርስቶስ ወንጌል ዐይነ ልቡናቸው የበራ ምእመናን ግን በዚህ ሰው ሠራሽ ሥርዓት ስርየተ ኃጢአትን እንደማያገኙ ስለተረዱ የንስሐን የአሁን ዕድሜ አሳልፈው ሌላ ቀን በመቅጠር እንደ እነርሱ ድካም ያለበትን ቁስ ፍለጋ ላይ ታች አይሉም። (ዕብ. 5፡2-3፤ 7፡28) በሰማያት ያለፈው ትልቅ ሊቀ ካህናተ የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹምነት ያለውና በድካማቸው የሚራራ መሆኑን በመገንዘብ (ዕብ. 4፡14-15) "ኢየሱስ ክርስቶስ እስመ አበ ነፍስየ አንተ።" "አየሱስ ክርስቶስ ሆይ! አንተ የነፍስ አባቴ ነህ።" (መልክአ ኢየሱስ) ብለው በመጥራት ኃጢአት እንደሠሩ በተረዱ ሰዓት ወዲያው ኃጢአታቸውን ተናዘው በደሙ ታጥበው ስርየትን ይቀበላሉ። (ዮሐ. 1፡7፤ ዕብ. 9፡14)

ሐዋርያው ያዕቆብ "እርስ በርሳችሁ በኃጢአታችሁ ተናዘዙ" ሲል እንደተናገረው እርስ በርሳችን እንደ አስፈላጊነቱ አንዱ ለአንዱ መናዘዝ ይገባል። ይህም ቂሱ ወይም ሌላው ምእመን ወንድማችን ኃጢአታችንን እንዲያስተሰርይልን ሳይሆን በጸሎት እንዲያስበንና በመንፈሳዊ ምክር እንዲረዳን፤ እንዲያጽናናን ለማድረግ ነው። (ያዕ. 5÷16)

ከዚህ ጋር አብሮ የሚታየው በእግዚአብሔር ፊት ለመጸለይና ኃጢአታችንን ተናዘዝን ይቅርታን ለማግኘት ከመቆማችን በፊት የበደልነው ሰው ቢኖር እርሱን የበደልንበትን በደል ለእርሱ ተናዘዝን ይቅርታ ከእርሱ መጠየቅና መቀበል አለብን። (ማቴ. 5÷24፤ ሉቃ. 17÷4)

በአጠቃላይ ግን ኃጢአታችንን ልንናዘዝ የሚገባንና ትክክለኛውን ስርየት የምናገኘው በሰማያት ላለፈው ታላቅ ሊቀ ካህናት ለኢየሱስ ክርስቶስ በመናዘዝ ብቻ ነው። (ዕብ. 4÷14-16) እግዚአብሔር ለእርሱ ብንናዘዝ ኃጢአታችንን ይቅር ሊለን ከዓመፃም ሁሉ ሊያገጽን የታመነና ጻድቅ ነው። የክርስቶስም ደም ከኃጢአት ሁሉ ያነጻል። (ኢሳ. 1÷18፤ 43÷25-26፤ 1ዮሐ. 1÷7-8)

ኃጢአትን ለእግዚአብሔር መናዘዝ እንደሚገባ የብሉይ ኪዳን ሰዎች ሳይቀር ስለተረዱ ብዙ ጊዜ ኃጢአታቸውን ለእግዚአብሔር በቀጥታ ይናዘዙ ነበር። (2ሳሙ. 24÷10፤ ነህ. 1÷6-7፤ ኢዮ. 7÷20-21፤ መዝ. 24÷11፤ 31÷5፤ 37÷18፤ 50÷1፤ 3፤ ኢሳ. 64÷5-6፤ ኤር. 14÷7፤ 9÷20፤ ሰቆ. ኤር. 1÷20፤ ዳን. 9÷4፤ 20)

እውነተኛ ይቅርታን ለማግኘት ኃጢአትን ለሌላ ሳይሆን ለእግዚአብሔር ብቻ መናዘዝ ተገቢ መሆኑን ዮሐንስ አፈወርቅ መስክሯል፡- "መፍትሄው ለነ ናዑቅ አበሳነ አኮ በልሳንነ ባሕቲቱ አላ በኅሊናነሂ ምስለ ገዐር ወክዲወ ልብ እንዝ ናዜክር ኩሎ ኃጢአውኢነ በበገጽ ወአኮ ዘእብለከ ከመ ትክሥት ርእሰከ ወኢ ከመ ትሕምያ ለኅበ ካልዓን አላ ተአዘዝ ለነቢይ ዘይቤ "ክሥት ለእግዚአብሔር ፍኖተከ" ወተአመን ባቲ ወኅበ መኩንን አይድዕ ጌጋየከ እንዝ ትስእል ወታስተበቀዕ።"

ትርጓሜ፡- "ከጭነቀትና ልብን ከማፍሰስ ጋር ኃጢአታችንን ሁሉ በየሲማው (በየመልኩ) እያሳሰብን በአንደበታችን ብቻ ሳይሆን በመላው አሳባችን በደላችንን እናስታውቅ ዘንድ አግባብ ነው። ይህንም ስልህ ራስህን ለማናቸውም እንድትገልጥ ወይም በሌሎች ዘንድ ነፍስህን ለሐሜት አሳልፈህ እንድትሰጥ ማለቱ አይደለም። ነገር ግን "መንገድህን ለእግዚአብሔር የተገለጸ አድርግ" ለሚለው ለነቢይ ቃል ታዘዝ፡- በእርስዎም አምነህ ተዳኝ (ተናዘዝ)። በልመናና በምልጃም በደልህን ለጸድቁ ፈራጅ ተናገር።" (መዝ. 36፡5) (ስምዕ ጽድቅ ብሔራዊ ገጽ 157-158)

ይህን ቀና ትምህርት አጣምመው "ለቁስ ካልተናዘዝን በቀር ስርየት የለም" የሚለውን እንግዳ ትምህርት ወደ ቤተ ክርስቲያን አስርገው ያገቡት ሰዎች በእነርሱ ሥርዓት መሠረት ንስሐ ለሚገባ ሰው ቀኖና (ስለኃጢአቱ የሚከፈል ዋጋ ወይም የሚቀጣው ቅጣት ጾም፥ ስግደት . . .) እንዲኖር ደንብ ደንብተዋል። ክርስቶስ በሊቀ ካህንነቱ የገዛ ደሙን የኃጢአት ማስተስረያ አድርጎ እንዳቆመ እነርሱም ራሳቸውን በእርሱ ስፍራ አስቀምጠዋልና ሌላ የኃጢአት ማስተስረያ መፈለጋቸው ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ ግን "ሰውስ ስለነፍሱ ቤዛ ምን ይሰጣል?" ሲል ነፍስን ከኃጢአት አንጽቶ ለማዳን የሚበቃ ዋጋ አለመኖሩን ይመሰክራል። (ማር. 8፡37)

ቂርሎስም ይህንኑ ሲያረጋግጥ፡- "ወኢኮነ ክርስቶስ በካልዕ ዘየኅድግ ኅጢአተ ወኢይስኦር ለሞት ዘእንበለ በደሙ።"

ትርጓሜ፡- "ክርስቶስም ኃጢአትን ይቅር የሚለው ሞትንም የሚሽረው በደሙ ነው እንጂ በሌላ አይደለም።" (ስምዕ ጽድቅ ብሔራዊ ገጽ 156-157)

እውነተኛ መስሎ የተቀመጠው ይህ ሁሉ የስሕተት ትምህርት በመጀመሪያዋ ቤተ ክርስቲያን ያልነበረ ሲሆን ከእውነተኛው የቤተ ክርስቲያን ታሪክ እንደምንረዳው በመጀመሪያው የኢትዮጵያ ጳጳስ በአቡነ ሰላማ ጊዜ የክርስትናው ተከታዮች ቁጥር እየተበራከተ በመምጣቱ አምኖ የተጠመቀውን ክርስቲያን በእምነቱ ለማሳደግና ተገቢውን መንፈሳዊ ክትትል ለማድረግ በየቀበሌው አንዳንድ ቁስ መካሪ እረኛ እንዲሆን ተደርጎ ሲያገለግል ነበር። ይህም ትክክለኛ ነገር

ነበር። እየቆየ ሲመጣ ግን በጊዜ ብዛት መካሪ ሆኖ በየአካባቢው የተመደበው ቁስ "ለነፍስ ጉዳይ የአባት ያህል ይመክራል" ተብሎ "የነፍስ አባት" ወደመባል ተሸጋገረ። በመቀጠልም የቀኖና መጽሐፍት ተዘጋጅተው ቁሶች ስለነፍስ ጉዳይ ኃላፊዎች እንደሆኑ ተቆጥረው የንስሐ አባት ተብለው በመጠራት ይኸው እስካሁን እየተሠራበት ይገኛል። መጽሐፍ ቅዱሳዊ ግን አይደለም።

የእግዚአብሔርን ቅዱሳን መቀበል

"ነቢይን በነቢይ ስም የሚቀበል የነቢይን ዋጋ ይወስዳል። ጸድቅንም በጸድቅ ስም የሚቀበል የጸድቁን ዋጋ ይወስዳል። ማንም ከእነዚህ ከታናናሾቹ ለአንዱ ቀዝቃዛ ጽዋ ውሃ ብቻ በደቀመዝሙር ስም የሚያጠጣ እውነት እላችኋለሁ ዋጋው አይጠፋበትም።" (ማቴ. 10፡41-42)

በብዙዎች ዘንድ ለዚህ ጥቅስ የሚሰጠው ትርጉም እግዚአብሔርን አገልግለው ባንቀላፉት (በሞቱት) ቅዱሳን ስም ዝክር መዘከር፥ ምጽዋት መስጠት የሚል ነው።

ጌታ 12ቱን ሐዋርያት በስማቸው ጠርቶ ርኩሳን መናፍስትን እንዲያወጡ ደዌንና ሕማምንም ሁሉ እንዲፈውሱ ሥልጣን ሰጥቶ የጠፉ በጎች ወደሆኑት ሕዝቦች እስራኤል ላካቸው፤ ሲልካቸውም የተለያዩ መመሪያዎችን ሰጥቷቸው ነበር። በተለይም "ወርቅ ወይም ብር ወይም ናስ በመቀነታችሁ ወይም ለመንገድ ከረጢት ወይም ሁለት እጅ ጠባብ ወይም ጫማ ወይም በትር አታግኙ" ሲል (ማቴ. 10፡9-10) የነበራቸውን ወይም ሊኖራቸው የሚገባውን በቂ ወይም ትርፍ ነገር ሁሉ የሚያስቀር መመሪያ ሰጣቸው። በዚህ መልኩ የነበራቸውን ነገር ሁሉ አስጥሎ ባዶአቸውን ሲልካቸው "ለሠራተኛ ምግብ ይገባዋልና" የሚል ተስፋ በመስጠት ነበር። (ማቴ. 10፡10)

ያለአንዳች ነገር የላካቸውን አገልጋዮቹን ወደ ቤቱ አስገብቶ የሚቀበላቸውና ትምህርታቸውን የሚሰማ ጌታን ይቀበላል። በቤቱ አስፈላጊውን መስተንግዶ ሲያደርግላቸው ደግሞ አገልጋዮቹ በአገልጋይነታቸው ከሚያገኙት ዋጋ ተካፋይ ይሆናል።

በማቴ. 10፡12-15 "ወደ ቤትም ስትገቡ ሰላምታ ስጡ ቤቱም የሚገባው ቢሆን ሰላማችሁ ይድረስለት። ባይገባው ግን ሰላማችሁ ይመለስላችሁ ከማይቀበላችሁም ቃላችሁንም ከማይሰሙ ሁሉ ከዚያ ቤት ወይም ከዚያች ከተማ ስትወጡ የእግራችሁን ትቢያ አራግፉ። እውነት እውነት እላችኋለሁ በፍርድ ቀን ከዚያች ከተማ ይልቅ ለሰዶምና ለገሞራ አገር ይቀልላቸዋል።" በማለቱ የቁ. 40-41ን መልእክት ይበልጥ ግልጽ ያደርገዋል። የጌታን አገልጋዮች በመቀበል አንጻር በረከት እንደሚገኝ ሁሉ አገልጋዮችን ባለመቀበልም ፍርድ አለ ማለት ነው።

ቃሉ ግልጽ ነው። ዛሬም ቢሆን ፍቺው ይኸው ነው፤ አይለወጥም። ራስን ሙሉ በሙሉ ሰጥቶ ብዙ በማገልገልና አመርቂ ፍሬን በማፍራት ረገድ ልዩነት ቢኖርም የጌታ አገልጋዮች የመጀመሪያዎቹ ደቀመዛሙርት ብቻ አይደሉም። "እስከዓለም ፍጻሜ ከእናንተ ጋር ነኝ" እንዳለው በዘመናት ሁሉ አገልጋዮች አሉት። ስለዚህ ዛሬ በመካከላችን በሕይወተ ሥጋ ያሉትን እውነተኛ የወንጌል አገልጋዮች ተቀብለን ቃላቸውን ብስማና እንደተቻለንና እንደ አስፈላጊነቱ ብንረዳቸው ጌታን እንቀበላለን፤ በረከትንም እንወርሳለን።

ባለአንድምታዎቹ ግን ለአንድ ቃል ዐይን ዐዋጅ የሚሆኑ ብዙ የተለያዩ ትርጉሞች መስጠት ልማዳቸው በመሆኑ ትክክለኛውን ትርጉም "እውነተኛውን መምህር እውነተኛ መምህር ብሎ የተቀበለ መምህሩ የሚያገኘውን፥ እኔ የምሰጠውን ዋጋ ያገኛል።" በማለት በመጀመሪያ ከሰጡ በኋላ በሞቱ ነቢያትና ቅዱሳን ስም ለድሀ መመጽወትንም እንደሚያመለክት በሌላው ትርጉማቸው ገልጠዋል። (የማቴ. 10፡40-41 አንድምታ ወንጌልን ተመልከት)

ለድሀ ስለመመጽወት በሌሎች ስፍራዎች ተጠቅሷል። (ዘዳ. 15፡11፤ ሉቃ. 16፡9፤ 14፡12-14) ይህ ክፍል የወንጌል አገልጋዮችን ስለመቀበል እንጂ ለድሆች በሞቱ ቅዱሳን ስም ስለመመጽወት ፈጽሞ አያወሳም። እንዲያውም በሌላው ወንጌላዊ አገልጋዮችን በጌታችን ስም ስለመርዳት እንደሆነ በግልጽ ተቀምጧል። "የክርስቶስ ስለሆናችሁ በስሜ ጽዋ ውሃ የሚያጠጣችሁ ሁሉ ዋጋው እንዳይጠፋበት እውነት እነግራችኋለሁ።" (ማር. 9፡47)

ምስጢራዊቷ ዕለት ስትታወቅ

"ስለዚያች ቀንና ሰዓት ግን ከአባት ብቻ በቀር የሰማይ መላእክትም ቢሆኑ ልጅም ቢሆን የሚያውቅ የለም" (ማቴ. 24÷ 36)

በመተርጉማኖቻችን ዘንድ ያለው ሌላው ትልቁ ችግር እግዚአብሔር ሳይገልጥ የሰወረውን ምስጢር ሁሉ እናውቃለን በማለት ለመተርጎም መነሣት ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ ትርጉም የማያሻቸው ግልጽ መልእክቶችን ይዟል። በመምህራን ሊብራሩ የሚችሉ መልእክቶችም አሉ። ከእግዚአብሔር በቀር ማንም ሊተረጎማቸው የማይችሉ መልእክቶችም ይገኛሉ። ስለዚህ ማንኛውም አንባቢ መጽሐፍ ቅዱስን እንዳሻው ለመተርጎም ከመነሣቱ በፊት እነዚህ ነገሮች የተካተቱበት መጽሐፍ መሆኑን ተገንዝቦ ሁሉንም በየፈርጁ ሊያጤነው ይገባል።

ዘላለማዊ ድኅነት የሚገኝበት መልእክት (ወንጌል) ለዘመናት ምስጢር ሆኖ ቢቆይም በጌታ ሰው መሆን ተገልጧል። (ሮሜ 16÷ 25-26፤ 1ቆሮ. 2÷ 17) እግዚአብሔር የሰወረውን በተለይም በትንቢትና በራእይ መጻሕፍት ውስጥ ያሉትን ስውር አሳቦች ስውር ስለሆኑ ማንም በዝቅ ራሱ ፈቃድ ሊተረጎም አልተፈቀደም። (2ጴጥ. 1÷ 20-21)

ጌታ በክብር የሚመጣበትን ቀንና ሰዓቲቱንም ጭምር ከእግዚአብሔር በቀር ማንም ሊያውቃት እንዳይችል ወስኗል። ያቺ ቀን እንደሌባ አመጣጥ ድንገተኛ ናት። (ማቴ. 24÷ 43) ደቀመዛሙርቱ ቀኒቱ መቼ እንደሆነች ላቀረቡት ጥያቄ እንኳ የቀኒቱን መቅረብ ከሚያመለክቱት ምልክቶች በቀር ቀኒቱን ገልጦ አልተናገረም። (ማቴ. 24÷ 3-16) ወደ ሰማይ ካረገ በኋላ እንደተናገረው ጌታ መንፈስ ቅዱስ መጥቶ ያልተገለጹ የነበሩ ብዙ ምስጢሮችን ገልጾላቸው ሐዋርያት ብዙ ዐዳዲስ ነገሮችን ተናግረዋል። ጽፈዋልም። (ዮሐ. 16÷12-14፤ 1ቆሮ. 15÷51-52፤ 1ተሰ. 4÷15-17፤ 2ጴጥ. 3÷10-13) ይሁን እንጂ የጌታን መምጫ ቀን መንፈስ ቅዱስም ቢሆን ስላልገለጠላቸው ምንም ያሉት ነገር የለም። ጌታ የተናገረውን ብቻ ደግመው ተናግረዋል። (2ጴጥ. 3÷10፤ 1ተሰ. 5÷2)

ሁሉን እናውቃለን ባዮች ግን የጌታን መምጫ ቀንና ሰዓት በዝምታ አላለፉትም። በየትኛው የሒሳብ ስሌት እንደደረሱበት ባይታወቅም ዓመተ ምሕረቱን ብቻ ሳይጠቁሙ፡- በዘመነ ዮሐንስ፥ በወርጎ መጋቢት፥ እሁድ ዕለት በመንፈቀ ሌሊት እንደሆነ በአንድምታቸው በእርግጠኝነት ተናግረዋል።

እግዚአብሔር ምስጢር ያደረገውን እንገልጣለን ብለው ወገኖቻችን ከእግዚአብሔር ሥራ ጋር ትንቅንቅ ከሚይዙ፥ በሰውም ዘንድ መጠቋሚያ ከሚሆኑ እንደ ሙሴ፡- "ምስጢሩ ለአምላካችን ለእግዚአብሔር ነው። የተገለጠው ግን የዚህን ሕግ ቃሎች ሁሉ እናደርግ ዘንድ ለኛ፥ ለዘላለምም ለልጆቻችን ነው።" በማለት ምስጢር የሆነውን ለእግዚአብሔር ትተው ለተገለጸው እውነት ብቻ ሊታዘዙ ይገባል። (ዘፋ. 29፥29)

ወደ አብ የሚያደርሰው መንገድ

"ኢየሱስም እኔ መንገድና እውነት ሕይወትም ነኝ፤ በኔ በቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም።" (ዮሐ. 14፥ 6)

አንድምታ የተገለጸውን እውነት መልሶ በመቅበር የተጫወተውን ጉልህ ሚና ከሚያስረዳ ክፍሎች መካከል "በኔ በቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም" ለሚለው ቃል የተሰጠው የተሳሳተ አንድምታ ይገኝ በታል። አንድምታቸው "እኔን ተወላጁ ካላለ አብን ወላጁ የሚለው የለም።" የሚል ነው። ይገርማል!

ይህ ቃል ግልጽ ከመሆኑ የተነሣ ምንም ትርጉም አያሻውም። የግእዙ ዐዲስ ኪዳን "ወአልቦ ዘይመጽእ ኀበ አብ ዘእንበለ እንተ ኀቤየ" "በኔ በኩል ካልሆነ በስተቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም" በማለት በግልጽ ያስቀምጠዋል።

ሕይወት የሆነውን ቃል በትርጉም ስም አጣምሞ መተርጎም የክርስቶስን መንገድነት ለማጥፋት ከታለመ ክፉ አሳብ የመነጨ ነው። ካሁን በፊት እንዳየነው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው ሆኖ የመጣው በእምነት ወደአብ የምንቀርብበት ብቸኛ መንገድ ለመሆን ነው።

ይህን አምላካዊ ዕቅድ አፍርሰው ከክርስቶስ በቀር ሌሎች የመዳኛ መንገዶች አሉ ብለው የሚያምኑና የሚያስተምሩ ቢኖሩ የቤተ ክርስቲያንን ህልውና የሚነኩ ተረፈ ግኖስቲከኞች ናቸው። (ግኖስቲከኞች መዳን በማወቅ እንጂ በማመን አይደለም የሚሉ! በመጽሐፍ ቅዱስ ሳይሆን በልብ ወለድ ፍልስፍና ላይ የተመሠረቱ! ጸረ ክርስትና አቋም ያላቸው ክፍሎች ናቸው።)

ብፁዕ አቡነ ጎርጎርዮስ ዛሬም ቢሆን በክርስቲያኖች መካከል የግኖስቲከኞችን አስተሳሰብ የሚከተሉ መኖራቸውን "የቤተ ክርስቲያን ታሪክ በዓለም መድረክ" በተሰኘው መጽሐፋቸው በገጽ 58 እንዲህ በማለት ጽፈዋል፡- "ግኖስቲከኞች አሁንም ቢሆን አንዳንድ ጋሻ ጃግሬዎች (ተቀጽላዎች) አሏቸው። በስሕተትም ይሁን በድፍረት ይልቁንም ሠለጠነ በተባለው ዓለም የሚኖሩ ዘመናውያን ነን የሚሉ ሰዎች አንዳንድ የግኖስቲከኞችን የመሰለ ሐሳብ ይናገራሉ። ለምሳሌ፡- በክርስትና ሃይማኖት መሠረታዊ ትምህርት የጽድቅና የሕይወት መንገድ ክርስቶስ ብቻ ነው። (ዮሐ. 14፥6፤ ዮሐዋ. ሥራ 4፥12) እነዚህ

ያልናቸው ክርስቲያኖች (የግኖስቲከችን የመሰለ አስተሳሰብ ያላቸው) በተለይም የፖለቲካ መሪዎች ላገዛዝ እንዲመቻቸው ይሁን ወይም ዐዲስ ፈላስፋዎች ለመባል በየተገኙበት ቦታ ብዙ ሃይማኖቶችን እንደ ወርቅ አንክብለው እንደሸማ ጠቅለው ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ለመግባት ብዙ መንገዶች አሉ ሁሉም ያስኬዳል እያሉ በድፍረት ሲናገሩ ይሰማሉ። ይህም ዩኒቨርሳሊዝም "UNIVERSALISM" ይባላል። የቤተ ክርስቲያን ታሪክ እንዳቆየን ግን አባባሉ የቤተ ክርስቲያንን ህልውና የሚነካ ነው። ቤተ ክርስቲያንን ለረጅም ጊዜ የሆድ ሕማም ሆኖ ሲያስቃይ የኖረ የግኖስቲከች እርሾ ነው።"

"እኔን ተወላዲ ካለለ አብን ወላዲ የሚለው የለም" የተባለው አርፍተ ነገር በራሱ ትክክለኛ አባባል ሊሆን ቢችልም ለዮሐ. 14÷6 ቃል ግን የሚስማማ አይደለም። ምናልባት "እኔን የሚቀበል የላክኝን ይቀበላል" ከሚለው ቃል ጋር ሊቀራረብ ይችል ይሆናል። (ማቴ. 10÷40) አብሮ ሊሄድ የማይችለውን ነገር አብሮ ለማስኬድ ሲባል ትርጉም መለወጡ ግን ትልቅ ስሕተት ነው። መጽሐፍ እንኳ "በውኑ ሁለት ሰዎች ሳይስማሙ በአንድነት ይሄዳሉን?" በማለት ይናገራል። (አሞ. 3÷3)

"ዛሬ በመስተዋት በድንግዝግዝ እንደምናይ ነን በዚያን ጊዜ ግን ፊት ለፊት እናያለን። ዛሬ ከዕውቀት ከፍቶ ዐውቃለሁ። በዚያን ጊዜ ግን እኔ ደግሞ እንደታወቅሁ ዐውቃለሁ" (1ቆሮ. 13÷12)

የእግዚአብሔርን ቃል ለተሳሳተ አመለካከታቸው መሸፈኝነት መጥቀስ የለመዱት ወገኖች ፍጡራንን ከፈጣሪ ጋር ለማስተካከል ብዙ ጊዜ የሚጠቅሱት ይህን ክፍል ሲሆን በዚህ ጥቅስ ሽፋንነት የሚሰበከው ትምህርት ቅዱሳን በአፀደ ሥጋ ላሉ ዕውቀታቸው ውሱን እንደሆነና በአፀደ ነፍስ ግን እንደፈጣሪያቸው በሰማይ ሆነው በምድር የሚደረገውን እያንዳንዱን ነገር ያውቃሉ የሚል ነው።

ለዚህ በማስረጃነት የሚያቀርቡት በሉቃ. 16÷19-31 በተጻፈው ታሪክ ውስጥ በላጠጋው ሰው በሕይወተ ሥጋ ያሉት ዘመዶች እርሱ ወዳለበት የሲኦል ስቃይ ቦታ እንዳይመጡ በማሰብ አልዓዛርን እንዲልክና እንዲመሰክርላቸው አብርሃም በለመነው ጊዜ አብርሃም የሰጠውን ምላሽ ነው። የአብርሃም ምላሽ፡- "ሙሴና ነቢያት አሉአቸው፤ እነርሱን ይስሙ።" የሚል ነበር። ስለሆነም አብርሃም የሞተው አስቀድሞ ነውና ከብዙ ዘመናት በኋላ የተነሡትን ሙሴና ነቢያትን (የሙሴና የነቢያትን መጻሕፍት) እንዴት ሊያውቃቸው ቻለ? ቅዱሳን ከሞቱ በኋላ በምድር የሚሠራውን ሁሉ አንድ በአንድ ስለሚያውቁ አይደለምን? " ይላሉ።

በ1ኛ ቆሮ. 13÷12 ለመግለጽ የተፈለገው እነርሱ በዚህ መንገድ ለመግለጽ ሽርጉድ ያሉለትን አመለካከት እንዳልሆነ ከንባቡ መንፈስ ለመረዳት ይቻላል። በዚሁ ምዕራፍ ቁ. 8-10 አሁን የምናውቀው ከፊል ዕውቀት ፍጹም የሆነው ሲመጣ እንደሚቀር ሲያስረዳ ቁ. 12 ላይ ደግሞ ከፊል የሆነውና አሁን በድንግዝግዝ ወይም በመስተዋት እንደማየት የተቆጠረው የዛሬው ዕውቀታችን በዚያን ጊዜ ማለትም ሥጋዊ ሞትን ሞተን ወደጌታ ስንሄድና የጌታችን ክብር ሲገለጽ ከፊልነቱ ተሸሮ ወደ ፍጹም ዕውቀት እንደምንሸጋገር አስረግጦ ይናገራል። "... በዚያን ጊዜ ግን ፊት ለፊት እናያለን ... በዚያን ጊዜ ግን እኔ ደግሞ እንደታወቅሁ ዐውቃለሁ"

በዚህ ክፍል ዕውቀት የሚለው በእግዚአብሔር ዘንድ የሚገኘውን፡- የዚህ ዓለም ጠቢባን ያልደረሱበትንና ወደፊትም

ሲደርሱበት የማይችሉትን መንፈሳዊ ዕውቀት ነው። (1ቆሮ. 2÷6-9)
ይህን ዕውቀት ሊረዱት የሚችሉት እግዚአብሔርን የሚወዱትና
እርሱ የገለጸላቸው ብቻ ናቸው። (ማቴ. 16÷16-17፤ 1ቆሮ. 12÷3)

መንፈሳዊው ዕውቀት እግዚአብሔርን፥ ክብሩን፥ እኛን
የመጥራቱን ተስፋ ምንነት፥ በቅዱሳን ዘንድ ያለውን የሰማያዊ ርስት
ክብር ባለጠግነትን፥ ከሁሉ የሚበልጥ የኃይሉን ታላቅነትና የብርታቱን
ጉልበት፥ የክርስቶስን የትንሣኤ ኃይልና የመሳሰሉትን ረቂቅ ጥበባት
ሁሉ ያጠቃልላል። (ኤፌ. 1÷17-21፤ ፊልጵ. 3÷8፤ 10)

ዛሬ በሕይወተ ሥጋ እያለን እነዚህን ነገሮች በእግዚአብሔር
ቃልና በእምነት ተደግፈን በተስፋ ብቻ በድንግዝግዝ እናውቃቸዋለን።
ምናልባትም የልባችን ዐይኖች ሲበሩ የዕውቀታችን መጠን ሊጨምር
ቢችልም ወደ ሙሉ ዕውቀት ተሻገርን ማለት አይሆንም። ምክንያቱም
በሥጋ ስንኖር ከመታወቅ የሚያልፉና እናውቃቸው ዘንድ ዘወትር
እየታተትን የምንመኛቸው ብዙ ጥልቅ ነገሮች አሉ። (ኤፌ. 3÷18-19፤
ፊልጵ. 3÷10-11፤ 2ኛ ቆሮ 5÷1-2፤ ሮሜ. 8÷18-25)

አሁን ሁሉም ምን እንደሆነና ምን እንደሚመስል አልተገለጠም።
በዚህ ጉዳይ ላይ የእግዚአብሔር ቃል የሚሰጠን አንድ ትልቅ ተስፋ
አለ እንዲህ የሚል፡- "ወዳጆች ሆይ! አሁን የእግዚአብሔር ልጆች ነን፤
ምንም እንደምንሆን ገና አልተገለጠም። ዳሩ ግን ቢገለጥ እርሱ እንዳለ
እናየዋለንና እርሱን እንድንመስል እናውቃለን።" (1ዮሐ. 3÷2) ስለዚህ
አሁን በእግዚአብሔር ቃል መሠረት በከፊል ያወቅነውን ወደፊት
ሙሉ በሙሉ እናውቅ ዘንድ በተስፋ ለምንጠብቀው ለእኛ የርስቱን
መያዣ ቅዱስ መንፈሱን ሰጥቶናል። (2ኛ ቆሮ. 5÷5፤ 1÷22፤ ኤፌ. 1÷13-14)
በጥቅሉ ለመናገር የ1ቆሮ. 13÷12 መልእክት እንዲህ ያለውን
ጥልቅ ነገር ከማወቅ ጋር የተያያዘ ነው።

አብርሃም በአፀደ ነፍስ ሆኖ እርሱ በሞት ተለይቶ ከዚህ ዓለም
ከሄደ በኋላ ብዙ ዓመታት ዐልፈው የተነሡትን ሙሴንና ነቢያትን
ማወቁ ግን ከላይ ከተመለከትነው ዕውቀት ጋር ምንም ግንኙነት
የለውም። ከላይ የተመለከትነውን ጥልቅ ነገር ሊያውቅ የሚችል
እግዚአብሔርና እርሱ በመንፈሱ አማካኝነት ሊገልጽለት የወደደው
ሰው ብቻ ነው። (1ቆሮ. 2÷10-13)

አብርሃም በአፀደ ነፍስ ሆኖ እንዲያውቅ እግዚአብሔር የገለጸለትን በሙሴና በነቢያት ዘመን የነበሩ ሰዎች ያለአንዳች መንፈሳዊ ብቃትና ቅድስና ሙሴንና ነቢያትን የማወቁ እድል ነበራቸው። የአብርሃምን ማወቅ ድንቅ የሚያሰኘው ከተፈጥሮ ባሕርይ ውጪ በአፀደ ነፍስ ሳለ በአፀደ ሥጋ ያሉትን፤ በሱ ዘመን ወይም ከእርሱ አስቀድሞ በነበረው ዘመን ያልነበሩትንና የማያውቃቸውን ሙሴንና ነቢያትን ማወቁ ነው። እነዚህ ያለውን ዕውቀት ለማወቅ ግን የግድ በአፀደ ነፍስ መገኘት አያስፈልግም። ከአብርሃም ሌላ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሚገኙ ብዙ የእግዚአብሔር ሰዎች በአፀደ ሥጋ ሳሉ በተፈጥሮ ባሕርያቸው ማወቅ ከሚገባቸው በላይ የሆነውንና የድርጊቱ ፈጻሚዎች ብቻ የሚያውቁትን ምስጢር በእግዚአብሔር ጸጋ ታግዘው ሊያውቁና የተሰወረውን ሲገልጡ እንመለከታለን።

ለምሳሌ በብሉይ ኪዳን ዘመን የኖረው ነቢዩ ኤልሳዕ የሶሪያ ንጉሥ ሰራዊት አለቃ የነበረውና በለምጽ ደዌ የተመታውን ንዕማንን በዮርዳኖስ ውሃ ታጥቦ እንዲፈወስ ባደረገው ጊዜ የተፈወሰው ንዕማን ለኤልሳዕ የተለያዩ ስጦታዎችን ሊያበረክትለት ወደደ። ኤልሳዕ ግን በእግዚአብሔር ስም ምሉ እንደማይቀበለው ገለጸለት። ንዕማንም ከኤልሳዕ ተለይቶ ከሄደና ራቅ ካለ በኋላ ኤልሳዕ የንዕማንን ስጦታ ባለመቀበሉ የተቆጨው ሎሌው ግያዝ ከኤልሳዕ ተደብቆ ወደ ንዕማን በመሮጥ ከደረሰበት በኋላ ኤልሳዕ እንደላከው ሆኖ በመቅረብ አንዳንድ ነገሮችን ለራሱ ወሰደ። ይህ ሁሉ ሲሆን ግን ኤልሳዕ በስፍራው ተገኝቶ አላየም ወይም ደግሞ ሰዎች መጥተው ግያዝ ያደረገውን አላወሩለትም። ተፈጥሮአዊ ባሕርይም ይህን በራሱ ያውቅ ዘንድ አይፈቅድለትም። ነገር ግን በውስጡ በነበረው ጸጋ እግዚአብሔር ከኤልሳዕ ዕውቀትና ችሎታ በላይ የነበረው ይህ ነገር ተገልጦለት ግያዝ የፈጸመውን ሁሉ አንድ በአንድ ሲዘረዝርና ስለጥፋቱም ሲገሥጸው እንመለከታለን። (2ነገ. 5፥26-27)

በዐዲስ ኪዳን ዘመንም እንዲሁ በተመሳሳይ ሁኔታ ሐዋርያው ጴጥሮስ የመጀመሪያዋ ቤተ ክርስቲያን አባላት የነበሩትን ባልና ሚስት የሐናንያንና የሰጺራን ድብቅ ሥራ ሲገልጽ እናነባለን። (የሐዋ. ሥራ 5፥1-10)

እንግዲህ ኤልሳዕም ሆነ ጴጥሮስ ከዕውቀታቸው በላይ የሆነውን ይህን ምስጢር ማወቃቸው ከእግዚአብሔር ጸጋ የተነሣ መሆኑ ሳሁላችንም ግልጽ ሊሆንልን ይገባል። እግዚአብሔር እንዲህ ያለውን

ጸጋ የሚሰጠው በወቅቱ ሊሠራ ያሰበው ድንቅ ሥራ ስላለው ነው። ስለሆነም ኤልሳዕና ጴጥሮስ ሌሎቹም ቅዱሳን ቢሆኑ ሁልጊዜ እንደዚህ ያለውን ድብቅ ነገር ያውቃሉ ወይም ይገልጣሉ ማለት አይቻልም። ይኸውም ሊታወቅ ኤልሳዕ በዘመኑ የእግዚአብሔርን ሥራ ሲሠራ ብዙ ሰውር የነበሩና ማንኛውም ሰው ሊያውቃቸው የማይችለውን የተደበቁ ነገሮችን ያወቀ ቢሆንም ከእርሱ የተሰወሩ ነገሮችም ነበሩ። ለምሳሌ ያህል ሱነማይቱ ሴት ልጅ ሞቶባት ወደ ኤልሳዕ ስትመጣ ኤልሳዕ የሆነውን ነገር እንደወትሮው አላወቀም ነበርና አለማወቁን እንዲህ ሲል ገለጸ፡- " . . . እግዚአብሔርም ያንን ከእኔ ሰውሮታል፤ አልነገረኝም።" (2ነገ. 4÷27)

ጴጥሮስንም ብንመለከት እግዚአብሔር ሐናንያና ሰጴራን ለመገሠጽና ክብሩን ለመግለጽ ሲል በራሱ የማያውቀውን ምስጢር ቢገልጽለትም በሌላ ስፍራ ያላወቀበት ሁኔታ አለ። ለቆርኔሌዎስና ለቤተሰቡ ወንጌልን እንዲመሰክር ጌታ ሲልከውና በአይሁዳዊነቱ አሕዛብ የሆኑትን እንዳይጸየፍ በራእይ ሲያሳየው ነገሩ ሁሉ ስላልተገለጠለት ስላየው ራእይ "ምን ይሆን ? " ብሎ ያመነታ ነበር እንጂ የቆርኔሌዎስ መልእክተኞች መጥተው አስኪነግሩት ድረስ የራእዩን ምስጢር አልተረዳውም ነበር። (የሐ. ሥራ 10÷ 17፤ 28) ወደ ቆርኔሌዎስ ከሄደ በኋላም እርሱን የጠሩበትን ምክንያት እንዲያስረዱት "አሁንም በምን ምክንያት አስመጣችሁኝ? ብዬ እጠይቃችኋለሁ።" የሚል ጥያቄ በማንሣቱ ምንም ያወቀው ነገር አለመኖሩን አስረድቷል። (ቁ. 29)

በሌላ በኩል እግዚአብሔር በእርሷ ታላቅ ነገርን ሊያደርግ ከአንስተ ዓለም የመረጣትና ያከበራት የጌታችን እናት ቅ/ማርያምን ልንመለከት እንችላለን። በመልአኩ ብሥራት እንደተገለጸው ጸጋ የሞላባት ናት። ይህ ማለት ግን እንደ እግዚአብሔር በሁሉ ስፍራ ትገኛለች ሁሉን ታውቃለች ወደሚል ድምዳሜ አያደርስንም። መመረጧ ክብሯና ታላቅነቷ በመልአኩ ከተገለጸ በኋላ እንኳ ልጇን በ12 ዓመት ዕድሜው ለበዓል ይዛው ከዮሴፍ ጋር ወደ ኢየሩሳሌም በወጡ ጊዜ የበዓሉ ቀናት ተፈጽመው ወደ ስፍራቸው ሲመለሱ ብላቴናው ኢየሱስ በኢየሩሳሌም ቀርቶ ነበር። የእግዚአብሔር ቃል ሲናገር፡- "ዮሴፍና እናቱም አላወቁም ነበር። ከመንገደኞች ጋር የነበረ ስለመሰላቸው የአንድ ቀን መንገድ ሄዱ። ከዘመዶቻቸውም ከሚያውቁአቸውም ዘንድ ፈለጉት ባጡትም ጊዜ እየፈለጉት ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሱ።" ይላል (ሉቃ. 2÷41-51)

እንግዲህ ማርያም ልጇ በኢየሩሳሌም መቅረቱን እንዳላወቀችና ከመንገደኞች ጋር ሊሆን ይችላል ብላ በመሰለኝ ከዮሴፍ ጋር ይጓዙ እንደነበረ ከቃሉ ለመረዳት እንችላለን።

በእርግጥ በፈጣሪና በፍጡራን መካከል ያለውን የባሕርይና የዕውቀት ልዩነት ካላወቅን ትልቅ ስሕተት ውስጥ እንገባለን። ፍጡራንን ከፈጣሪ ጋር አስተካክለው የሚያዩ ወገኖች ችግርም ይኸው ነው። ሌላውን ሁሉ ትተን በእግዚአብሔርና በቅዱሳን ሰዎች መካከል በባሕርይና በዕውቀት ደረጃ ብቻ ያለውን መሠረታዊ ልዩነት እንኳ በንጽጽር ብንመለከት ርቀቱ ከሰማይና ከምድር ርቀት የሚልቅ ሆኖ እናገኘዋለን።

እግዚአብሔር መንፈስ በመሆኑ ቦታ ተከልሎለት የማይወሰን፥ በስፍራዎች ሁሉ የመገኘት ታላቅነት ያለው (ምሉዕ በኩለሄ) ÷ ስፍራዎች ሁሉ ሊይዙት (ሊወስኑት) የማይችሉ ልዑላ ባሕርይ አምላክ ነው። (ዮሐ. 4÷24፤ ኤር. 23÷2-4፤ ዕብ. 4÷13፤ መዝ. 138÷7-10)

ሰው ግን ግዙፍ፥ በዐይን የሚታይና በእጅ የሚዳሰስ አካል ያለው፥ በቦታ የሚወሰን፥ በሁሉ ስፍራ የመገኘት ብቃት የሌለው ፍጡር ነው። ምናልባት የፍጡራን ወሰን ከየት እስከየት እንደሆነ ባልተረዳ አእምሮ በአፀደ ነፍስ ቅዱሳን ስለሚረቁ በሁሉ ቦታ ይገኛሉ ተብሎ ይታሰብ ይሆናል። የቱንም ያህል ቢረቁ እንደ እግዚአብሔር በሁሉ ቦታ የመገኘት ብቃት ለማንም የለውም።

በተፈጥሮአቸው ረቂቃን መናፍስት የሆኑትን ቅ/መላእክት እንኳ ያየን እንደሆነ ጽኑዓን፥ ኃያላንና ለተልዕኮ የሚፋጠኑ ቢሆንም እንደ እግዚአብሔር በሁሉ ስፍራ የሚገኝ ባሕርይ ስለሌላቸው በቦታ የተወሰኑ ናቸው። (በዚሁ መጽሐፍ ገጽ 58 ላይ በፊደል መ ውስጥ የተጠቀሰውን ተመልከት)

ስለዚህ ቅዱሳንም ተፈጥሮአዊ በሕርያቸው ከሚፈቅደው በላይ ያለውንና ለእነርሱ ስውር የሆነውን ነገር የሚያውቁት እግዚአብሔር ሲገልጥላቸው ብቻ ነው። ከዚህ በቀር በአፀደ ነፍስም ቢሆን ሁሉን ማወቅን የራሳቸው ባሕርይ ሊያደርጉ አይችሉም፤ ይወቁም ቢባል

ባሕርያዊ ውሱንነታቸው ይወስናቸዋል፤ ተራራ፥ ገደል፥ የአገር ርቀት
... ይከለክላቸዋልና አይችሉም።

እንግዲህ አብርሃም ሙሴንና ነቢያትን በአፀደ ነፍስ ሳለ ማወቁ
በዚህ መንገድ ስለተገለጸለት ብቻ ነው እንጂ እንደ እግዚአብሔር
በምድር የምትሠራዋን ሁሉ አንድ በአንድ ልቅም አድርጎ ስለሚያውቅ
ነው ተብሎ በተሳሳተ መንገድ መወሰድ የለበትም። ምክንያቱም በሌላው
ስፍራ በአፀደ ነፍስ ባለበት ሁኔታ አብርሃም የማያውቀው ነገርም
እንዳለ ተጽፎአልና። (ኢሳ. 63፥16)

አምስቱ አዕማደ ምስጢር

"ነገር ግን ሌሎችን ደግሞ አስተምር ዘንድ በማኅበር እልፍ ቃላት በልሳን ከመናገር ይልቅ አምስት ቃላት በአእምሮ ልናገር እወዳለሁ" (1ቆሮ. 14÷19)

አምስቱ አዕማደ ምስጢር ከጥንት ጀምሮ ቤተ ክርስቲያን ስትጠቀም የቆየችበት አስተምህሮዋ ነው። ቤተ ክርስቲያን የእግዚአብሔርን አንድነትና ሦስትነት በምስጢረ ሥላሴ፥ የአምላክን ሰው መሆን በምስጢረ ሥጋዊ፥ ስለጥምቀት በምስጢረ ጥምቀት፥ ስለቅዱስ ቀርባን (ሥጋ ወደሙ) በምስጢረ ቁርባን፥ ስለክርስቶስ ዳግመኛ መምጣትና ስለሙታን መነሣት በምስጢረ ትንሣኤ ሙታን ስታስተምር ቆይታለች።

ይህ ለተከታዮቿ የመጀመሪያ ሃይማኖታዊ ትምህርት እንዲሆን በራሷ መምህራን ተዘጋጅቶ የቀረበ ቢሆንም ምንጩ መጽሐፍ ቅዱስ ነው።

በቁጥሮች ላይ የተለየ አስተሳሰብ ያላቸው ሰዎች "ቁጥሩ ይህን ያህል መሆኑ የዚህ ምሳሌ ነው" ማለትን ልማድ አድርገው ስለያዙት ብዙ ጊዜ ሦስት ቁጥር ካገኙ የሦስትነት፥ አምስት ካገኙ ደግሞ የአምስቱ አዕማደ ምስጢር፥ ሰባት ከሆነ ደግሞ የሰባቱ ምስጢራት ቤተ ክርስቲያን... ወዘተ ማለት ይቀናቸዋል።

ሐዋርያው ዛሬም በዘመናችን በአንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት ጎልቶ እንደሚታየው ከሥርዓት ውጪ በሆነ መንገድ የልሳንን ጸጋ ይጠቀሙ ለነበሩት የቆሮንቶስ ክርስቲያኖች ሁሉን ለማነጽ በአግባቡ እንዲጠቀሙና ለሌላውም ዕቅንፋትን እንዳያኖሩ ካስተማረበት የ1ቆሮ. ምዕራፍ 14 ውስጥ "አምስት ቃላትን በአእምሮ ልናገር እወዳለሁ" ያለው ስለ አምስቱ አዕማደ ምስጢር ለመናገር ፈልጎ መሆኑን አፋቸውን ሞልተው ይናገራሉ። ይህን አተረጓጎም እንደ እነርሱ ያለ ቁጥር አምላኪዎች ያዳንቁላቸዋል።

የአዕማደ ምስጢር ትምህርት ከመጽሐፍ ቅዱስ የተውጣጣ ነው ቢባልም ትምህርቱ የፈለቀበት ምንጭ ግን 1ቆሮ. 14÷19 አይደለም። ከጥራዝ ተነጥቆ ያለ አንዳች ማንገራገር ለአዕማደ ምስጢር የተለጠፈው ቃል መልእክቱ ሌላ ነው።

እንደሚታወቀው በበዓለ ጎምሳ ዕለት በሐዋርያት ላይ መንፈስ ቅዱስ በወረደ ጊዜ ሐዋርያት የተናገሩት ልሳን ለተናጋሪዎቹ ሐዋርያት ዐዲስ የሆነና አድማጭ ያገኘ ልሳን ነበር። በመሆኑም የገሊላ ሰዎች እንደሆኑ በአድማጮቻቸው የተመሰከረላቸው ሐዋርያት ካሁን ቀደም በማያውቁት በአድማጮቻቸው የተለያየ ቋንቋ ሲናገሩ የሰሙት አድማጮቻቸው በገዛ ቋንቋቸው የእግዚአብሔርን ድንቅ ነገር ስለሰሙ መደነቅና መገረም ይዟቸው በክርስቶስ ለማመን ምልክት ሆኗቸዋል። እንዲህ ያለው ተደማጭ ልሳን በስብከተ ወንጌል አገልግሎት ላይ ከፍተኛ ጠቀሜታ ያለውና ለማያምኑ ሰዎች ምልክትም ነው። (የሐዋ. ሥራ 2፥1-21፤ 1ቆሮ. 14፥22)

በሌላ ስፍራ ደግሞ ራስን ለማግኘት ብቻ የሚጠቅም ትርጉሙ ሊታወቅ የማይችልና ሌላው በዚያው ጸጋ ሊተረጎመው የሚችል ልሳን እንዳለም ይታወቃል። (1ቆሮ. 14፥4፤ 13፥1፤ 12፥10-11)

ትርጉሙ የማይታወቅ ልሳን ራስን ከማግኘት ዐልፎ በጉባኤ ላይ ላሉ ምእመናን የሚሰጠው ረብ ባለመኖሩ ይህ ጸጋ የተሰጠው ሰው ቢኖር ትርጉሙን እንዲያውቅ መጸለይ ወይም በተራና በሥርዓት አስተርጓሚም በሚገኝበት መጠቀም፥ አሊያም ደግሞ የሌላውን ሰላም ጠብቆ ራሱ ለእግዚአብሔር ብቻ መናገር አለበት። ይህ ካልሆነም በጉባኤ ላይ ዝም ማለት ይኖርበታል። አሊያ ግን ያልተማሩና የማያምኑ ሰዎች በጉባኤው መካከል ቢገኙ ሥርዓት አልበኞቹን የልሳን ተናጋሪዎች አብደዋል ብለው ሊሰነክሉባቸው ይችላሉና እንዲህ ያለው የልሳን አጠቃቀም ከሚያንጸው ይልቅ የሚያፈርሰው ይበልጣል። (1ቆሮ. 14)

በዚህ ጉዳይ ላይ ሚዛናዊና በእግዚአብሔር ቃል ላይ የተደገፈ አመለካከት ሊኖረን ይገባል። በዚህ ዘመን የልሳን ስጦታ አይኖርም ብሎ ተገቢ ያልሆነ ነገር መናገር ወይም ልሳን የሚሰጠው በማስተማር ጊዜ ለአስተማሪዎች (ለሰባኪዎች) ብቻ ነው ማለቱ ቤተ ክርስቲያንን ሊመራ በመንፈሳዊ ስጦታዎቹም እየደገፈ ወደ ክርስቶስ ሙላት ልክ ሊያደርሳት የሚሠራውን ጌታ መንፈስ ቅዱስን መቃወም፥ እንዳይሠራም መገደብ ይሆንብናልና እንዲህ ስናደርግ እንዳንገኝና ስርየት ወደሌለው ኃጢአት እንዳንገባ ልንጠነቀቅ ይገባናል። (ማቴ. 12፥32፤ 1ዮሐ. 5፥16) መንፈስ ቅዱስ ጸጋውን ቆመው ለሚሰብኩ ብቻ ሳይሆን ተቀምጠው ለሚሰሙትም ሁሉ ራሳቸውን ያንጹብት ዘንድ

ሲያፈስ እጅንም በመጫን ሲቀጣጠል በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ እናነባለንና። (የሐዋ. ሥራ 10፡44-47፤ 19፡6፤ 2ጢሞ. 1፡6)

በሌላም በኩል ዛሬም ጸጋው እንዳለና እንደሚሰጥ የሚናገረውን ጫፍ ይዞ ከሌላው በመኮረጅና በልምምድ ወይም ከማን አንሼ በሚል ፋክክር በልሳን ለመናገር መሞከሩ አደገኛ ሁኔታ አለው። ምናልባትም በዚህ ውስጥ የሰይጣን መጠቀሚያ መሆንም አለ። ልሳን በራሱ ነጻ ስጦታ እንጂ የመንፈሳዊ እድገታችን ወይም ብቃታችን መለኪያ አይደለም። ስለዚህ እግዚአብሔር ከሰጠን ሐዋርያው ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን በሠራው ሥርዓት መሠረት በአግባቡ በልሳን እንናገር። ካልሰጠን ደግሞ በተሰጠን በሌላው ጸጋ እግዚአብሔርን እናገልግል ለሁሉ የልሳን ስጦታ አይሰጥምና። (1ቆሮ. 12፡4-11፤ 30)

ነገር ግን በእግዚአብሔር ስም ቆመን ተገቢ ያልሆነ ነገርን በማስመሰል እያደረግን ራሳችንን አናታልል። ሌሎችንም በዚህ አገልግሎት እያሰናከልን ወደ እውነት እንዳይመጡና ስርየት የሌለውን ኃጢአት በመሥራት መንፈስ ቅዱስን እንዲያሳዝኑ ዕነቅፋት አናኑር።

ቤተ ክርስቲያናችን ከአብና ከወልድ ጋር አስተካክላ በአምልኮት ስሙን ብትጠራም በመንፈስ ቅዱስና በጸጋዎቹ ላይ ያላት ግንዛቤ በተለይም አሁን ባለንበት ዘመን በጣም ዝቅተኛ ሆኖ ይታያል። ወይም ደግሞ ከንግግር ያላለፈ ነው። ይልቁንም የልሳንን ስጦታ ሌሎች አብያተ ክርስቲያናት የ1ኛ ቆሮ. 14ን ሥርዓት ባልተከተለና ከሥርዓት ውጪ በሆነ መንገድ ስለሚጠቀሙበት የልሳንን ስጦታና ሌላውንም የመንፈስ ቅዱስ በረከት አቃልላ እንድትመለከተው አድርጓታል።

በልሳን የመናገርን ጉዳይ ሌሎቹን ስትተችና ስትነቅፍ ራሷ ግን አብዛኛው አምልኮዋን ቋንቋውን ጠንቅቀው ያልተማሩ (የማያውቁ) በርካታ አገልጋዮችና አብዛኞቹ ምእመናን በማይሰሙት ቋንቋ በግእዝ ነው የምታከናውነው።

የግእዝ ቋንቋ እንዳይጠፋ በትምህርት ቋንቋነቱና በተጻፉት መጻሕፍት አማካኝነት እስካሁን ይዛው መገኘቷ ቤተ ክርስቲያንን በእጅጉ ያስመሰግናታል። ለወደፊቱም ቢሆን ቋንቋውን በአገር ቅርስነቱ መጠበቅ አስፈላጊ ነው። ግእዝ በቤተ ክርስቲያናችን ትልቅ ስፍራ ያለው ቋንቋ ወይም የቤተ ክርስቲያናችን መገልገያ ቋንቋ በመሆኑ

መምህራንና ሌሎችም ተራ አገልጋዮች በየደረሱበት የእግዚአብሔርን ቃል ጠቅሰው ለመናገር ሲፈልጉ በግእዝ ቋንቋ ጥቅስ ጠቅሰው "እንዲህ ይላል" ማለትን ለምደው ስላስለመዱ ግእዝ የእኛ ብቻ ሳይሆን የእግዚአብሔርም የመጀመሪያ ቋንቋ ተደርጎ በብዙዎች ልብ እንዲታሰብ ማድረጋቸው አስገራሚ ነገር ነው።

ይሁን እንጂ ግእዙ በዚህ ዘመን በትምህርት ሊገኝ የሚችል ቋንቋ በመሆኑ (በተለይም በቤተ ክርስቲያን እየሰጠ ካለው አገልግሎት አንጻር) በመንፈስ ቅዱስ የተሰጠ ልሳን (ቋንቋ) ሊባል ባይችልም ትርጉሙን በማያውቁት ቋንቋ መጸለዩና ማምለኩ እንደተባለው አእምሮን ያለፍሬ ያስቀራል፤ (1ቆሮ. 14፡14-17) ቤተ ክርስቲያናችንንም "ማን ላይ ቆመሽ ማንን ታሚያለሽ" ያለኛታልና ሊታሰብበት ይገባል።

ማኅበሩን በማነጽ ረገድ ትርጉሙ ከማይታወቅ ልሳን ይልቅ ሁሉም በሚግባባበት ቋንቋ ማስተማር፥ መጸለይ፥ መዘመር፥ ጠቀሜታው የጎላ ነው። ስለዚህም ቅ/ጳውሎስ "ሌሎችን አስተምር ዘንድ በማኅበር እልፍ ቃላትን በልሳን (ብዙ ነገሮችን ትርጉሙ ባልታወቀ ቋንቋ) ከመናገር ይልቅ አምስት ቃላት በአእምሮዬ (ጥቂት ነገሮችን ትርጉሙ በሚታወቅ ቋንቋ) ልናገር እወዳለሁ።" አለ።

ይህ ቃል በምንም መንገድ ቢተረጎም ለአምስቱ አዕማደ ምስጢር ሊሆን አይችልም። አምስቱ አዕማደ ምስጢርን በተመለከተ ሁሉን ባያካትትም ዕብ. 6፡1-2 ያለው የተወሰኑትን ሊደግፍ ይችላል። "በእግዚአብሔር እምነት" የሚለው ምስጢረ ሥላሴን "ስለጥምቀቶች" የሚለው ምስጢረ ጥምቀትን "ስለሙታን ትንሣኤ፥ ስለዘላለም ፍርድ ትምህርት" የሚለው ደግሞ ምስጢረ ትንሣኤ ሙታንን ያመለክታል። የተቀሩትን ምስጢረ ሥጋዊን (ዮሐ. 1፡14) ፥ ምስጢረ ቊርባንን ደግሞ (ማቴ. 26፡26-29፤ ሉቃ. 22፡17-20፤ 1ኛቆሮ. 10፡16-17፤ 11፡23-32) ያመለክታል።

እግዚአብሔር የኢየሱስ ክርስቶስ አምላክና አባት

"በክርስቶስ በሰማያዊ ስፍራ በመንፈሳዊ በረከት ሁሉ የባረከን የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ አምላክና አባት ይባረክ" (ኤፌ. 1÷3፤ 1ቆሮ. 1÷3፤ 1ጴጥ. 1÷3፤ ራእ. 1÷6)

የተዋሐደን ትክክለኛ ምስጢር ካለመገንዘብና የኢየሱስ ክርስቶስ የአምላክነቱ ክብር እንዳይዋረድ በሚል ሰብብ "የኢየሱስ ክርስቶስ አምላክና አባት ይባረክ።" የሚለውን ብዙዎች አይቀበሉትም በ1980 ዓ/ም በታተመውና "ሰማኒያ አንዱ" እየተባለ በሚጠራው መጽሐፍ ቅዱስ ላይ ይህን በማስተካከል "የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ አባት ይባረክ" በሚለው ተክተውታል (ኤፌ. 1÷3፤ 1ጴጥ. 1÷3ን ከሰማኒያ ወሐሐዱ መጽሐፍ ቅዱስ ተመልከት) የግእዙ ዐዲስ ኪዳንም 2ቆሮ. 1÷3ን ጨምሮ እንዲሁ ነው የሚለው።

ይሁን እንጂ ከሙታን ተለይቶ ከተነሣ በኋላ ለማርያም መግደላዊት ተገልጾ "ወደ ወንድሞቼ ሄደሽ እኔ ወደ አባቴና ወደአባታችሁ ወደ አምላኬና ወደ አምላካችሁ ዐርጋለሁ ብለሽ ንገሪያቸው።" (ዮሐ. 20÷17) ብሎ የተናገረውን የግእዙም ዐዲስ ኪዳን አይለውጥም። ቃሉ የተነገረበት ጊዜም ብዙዎች አሁን ሰው መሆኑ ቀርቷል ብለው ከሚያስቡበት ከትንሣኤው በኋላ መሆኑ ዕቅዳቸውን ሁሉ አፍርሶ ያፈረሱትን ደግመው እንዲያንጹ የሚያስገድድ ነው። ለአምላክነቱ ሲጠነቀቁ ለሰውነቱ ግን ደንታ ቢስ መሆናቸው በእጅጉ ያሳዝናል።

ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም አምላክ ብቻ አይደለም ፍጹም ሰውም ነው። ስለዚህ ጌታ ራሱ እግዚአብሔርን "አምላኬ" ቢል፥ ሐዋርያውም "የኢየሱስ ክርስቶስ አምላክ" ቢል ሰው መሆኑን እንረዳለን እንጂ አምላክነቱን ማዋረድ አይሆንብንም። ወይም ወደ ተረፈ አርዮሳውያን "ወልድ ፍጡር በመለኮቱ" ወደሚለው ክሕደት አይመራንም።

ደግሞም "አባቴ" ቢል "የኢየሱስ ክርስቶስ አባት" ቢባልም አምላክነቱን ያስረዳናል እንጂ ሰውነቱን አያስክደንም። ለአይሁድ ጌታችን "አባቴ እስከዛሬ ይሠራል እኔም ደግሞ እሠራለሁ" ብሎ ሲናገር እግዚአብሔርን "አባቴ" ብሎ በመጥራቱ አይሁድ የተገነዘቡት መበላለጥን ሳይሆን ከአብ ጋር ራሱን ማስተካከሉን ነው። (ዮሐ. 5÷17-18)

እግዚአብሔር ኢየሱስ ክርስቶስ አምላክና አባት የተባለበትን መሠረታዊ ምክንያት ሲገለጽ ኤጲፋንዮስ እንዲህ ብሏል፡- "እግዚአብሔር አብ ውኃቱ አቡሁ ለእግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ በህላዌ መለኮቱ . . . እግዚአብሔር አብ አምላኩ ለወልድ ውኃቱ በእንተ ትስብእቱ።"

ትርጓሜ፡- "እግዚአብሔር አብ ለጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በባሕርየ መለኮቱ አባቱ ነው። . . . ሰው ስለሆነ ለወልድ እግዚአብሔር አብ አምላኩ ነው።" (ሃይ. አበ ም. 54 ክ. 1 ቁ. 9)

ከዚህ የአባቶች ሃይማኖት ወጥተው ለአምላክነቱ ብቻ በማድላት የሰውነቱን ነገር አጣጥለው የሚሰብኩትን "መለኮት ሥጋን ዋጠው፤ መጠጠው።" ብሎ ኑፋቄ ካመጣው ከአውጣኬ ለይተን አናያቸውም።

የእግዚአብሔር መንፈስ ያለበት መጽሐፍ

"ከሕፃንነትህ ጀምረህ ክርስቶስ ኢየሱስን በማመን መዳን የሚገኝ በትን ጥበብ ሊሰጡህ የሚችሉትን ቅዱሳን መጻሕፍትን አውቀሃል። የእግዚአብሔር ሰው ፍጹምና ለበጎ ሥራ ሁሉ የተዘጋጀ ይሆን ዘንድ የእግዚአብሔር መንፈስ ያለበት መጽሐፍ ሁሉ ለትምህርትና ለተግሣጽ፡- ልብንም ለማቅናት፡- በጽድቅም ላለው ምክር ደግሞ ይጠቅማል።" (2ጢሞ. 3፡15-17)

ይህን ጥቅስ ብዙ ጊዜ ለአዋልድ መጻሕፍት ሕጋዊ ማረጋገጫ ስለመስጠት ይጠቅሱታል። "ኢየሱስ በዚህ መጽሐፍ ያልተጻፈ ሌላ ብዙ ምልክት በደቀ መዛሙርቱ ፊት አደረገ።" (ዮሐ. 20፡30) የሚለውን አክለው አሳባቸውን ያዳብሩበታል። በመጽሐፍ ቅዱስ ያልተጻፈው በአዋልድ መጻሕፍት ተጽፎ ይገኛል ለማለት። እነዚህን ጥቅሶች በዚህ መንገድ በመረዳቱ ምክንያት አስተሳሰቡ የጠዘው ሕዝባችን ለአዋልድ መጻሕፍት ከፍተኛ ስፍራ በመስጠት መጽሐፍ ቅዱስን እንደ 2ኛ መጽሐፍ ወይም በራሱ ያልተሟላ ጎዶሎ መጽሐፍ አድርጎ ነው የሚመለከተው። አሁን አሁንም "መጽሐፍ ቅዱስን ሙሉ የሚያደርጉት አዋልድ መጻሕፍት ናቸው" የሚሉ መናፍቃን በቤተ ክርስቲያናችን መመሸጋቸው እየታወቀ ነው።

ሐዋርያው ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ በጻፈው መልእክቱ ውስጥ "ከሕፃንነትህ ጀምረህ አውቀሃል" በማለት የሚናገርላቸው መጻሕፍት አዋልድን ሳይሆን የብሉይ ኪዳንን መጻሕፍት ነው። ይህ መልእክት ለጢሞቴዎስ በጻፈበት ዘመን ከብሉይ ኪዳን መጻሕፍት በቀር እንኳን ትናንት የመጡት አዋልድ መጻሕፍት ይቅርና ዐዲስ ኪዳንም ተሟልቶ አልተጻፈም።

የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት ስለኢየሱስ ክርስቶስ በሚመለከቱ የተስፋ ቃላት ስለተሞሉ ኢየሱስ ክርስቶስን በማመን መዳን የሚገኝ በትን ጥበብ በውስጣቸው ይዘዋል። (ዮሐ. 5፡39፤ ሉቃ. 24፡27፤ 44)

ጌታና ሐዋርያቱም ጭምር ወንጌልን ሲሰብኩ የተስፋውን መሙላት የትንቢቱን መፈጸም ለማብሰር መሠረት ያደረጉት የብሉይ ኪዳንን መጻሕፍት ነው። (ሉቃ. 4፡17-19፤ ዮሐ. 10፡43)

በወንጌል ለማመን ፈቃደኛ ሆነው የተገኙ አይሁድ እንኳ የተሰበከላቸውን የመዳን ወንጌል ትክክለኛነት ያረጋገጡት መዳን የሚገኝበትን ጥበብ ከሚሰጡት የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት ጋር በማመስከር ነበር። ይህም መዳን የሚገኝበት ጥበብ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። (የሐዋ. ሥራ 17፡11፤ ቁላ. 2፡2-3፤ 1ቆሮ. 2፡6-8)

ስለዚህ በአጠቃላይ ዐዲስ ኪዳን ክፍል "ቅዱሳት መጻሕፍት" የሚለው ውክልናው ለብሉይ ኪዳን መጻሕፍት ነው። (ሮሜ 1፡4፤ 16፡26)

የመጻሕፍቶቹ መልእክት ዘላለማዊ በመሆኑ ጊዜ አይሸራቸውም። በዘመናት ሁሉ ለትምህርት፣ ለተግሣጽ፣ ልብንም ለማቅናት፣ በጽድቅም ላለው ምክር ከፍተኛ ጠቀሜታ አላቸው። (2ጢሞ. 3፡15-17፤ ሮሜ 15፡4፤ 1ቆሮ. 10፡11)

የቅዱሳት መጻሕፍትን ጥቅም ቂርሎስ በግጻዊ ድርሳኑ ሲገልጽ ይህን ተናግሯል፡- "ለትምህርት ቅዱሳት መጻሕፍት ግሙራ አልቦ ዘይጸግቦ ወኢመኑሂ ወፈድፋደሰ እለ ይኔልዩ ጥበበ ወአጥረዩ አእምሮ ማኅየዌ ውስተ አልባቢሆሙ እስመ ጽሑፍ አኮ በኅብስት ዘየሐዩ ስብእ አላ በኩሉ ነገር ዘይወጽእ እምአፋሁ ለእግዚአብሔር ሲሲተ ልብ ቃሉ ለእግዚአብሔር ውእቱ ወኅብስት መንፈሳዊ ዘያጸነዕ ኃይለ ስብእ።"

ትርጓሜ፡- "የቅዱሳት መጻሕፍትን ትምህርት ማናቸውም ቢሆን ከቶ የሚጠግባቸው የለም። ይልቁንም ጥበብን ለሚሹና በልባቸው ውስጥ ማኅየዊ አእምሮን ለተገነዘቡ፤ ሰው ከእግዚአብሔር አፍ በሚወጣ ቃል እንጂ በእንጀራ ብቻ እንዳይድን ተጽፎአልና። የልቡና ምግብ ሰውንም የሚያበረታ መንፈሳዊ ኅብስት የእግዚአብሔር ቃል ነው።" (ስምዕ ጽድቅ ብሔራዊ ገጽ 48-49)

እንግዲህ አዋልድ መጻሕፍትን ለማንገሥ የተፈለገው ይህን የመጽሐፍ ቅዱስን ክቡር ስፍራ ለመስጠት በመሞከር ነው። ከታሪክ እንደምንረዳው አዋልድ መጻሕፍት እንደ አሸን የፈሉት ይበልጥ በአፄ ዘርዐ ያዕቆብ ዘመን ነው። ይህ እየታወቀ አንዳንዶች "አዋልድ" ማለት ሴቶች ልጆች ማለት ነውና አዋልድ መጻሕፍት ከመጽሐፍ ቅዱስ የተወለዱ ናቸው ከማለት ደርሰዋል። ውስጣቸውን በመጽሐፍ ቅዱስ ለፈተሽ ሰው ግን መወለዱ ቀርቶ የቀረበ ዝምድናም የላቸውም። የጥቅስ ሐረግ መዝዘው በ2ጢሞ. 3፡15-17 በኩል እናዛምድ፡-

ከሆነልንም እናዋልድ ቢሉም አዋልድ መጻሕፍቱ ከተመረጠላቸው ጥቅስ ጋር ስምምነት የላቸውም። ለሰው መዳን የሚገኝበትን ትክክለኛ ጥበብ ኢየሱስ ክርስቶስን ከሚሰጡ ይልቅ የኛ የሚሉትን ሌላ የማዳኛ ጥበባቸውን ይሰብካሉ። ስብከታቸው የክርስቶስን ጸጋ የሚያስጥልና በምትኩ "ይህን የሚያደርግ እስከዚህ ትውልድ ይማራል። . . . " እያለ ጽድቅን በሥራ ለማሰጠት የቆመ ነው። ከዚህ ስብከታቸው የተነሣ አንዳንድ የቤተ ክርስቲያን መምህራን "እንደ ወንጌል ማን ጸድቆ እንደ ገድልና ድርሳን ማን ተኮንኖ!" ሲሉላቸው ይደመጣሉ።

ጥንታውያን የኦርቶዶክስ አባቶች እነርሱ ተቀብለው ለእኛ ያስተላለፉልን መልእክት ከመጽሐፍ ቅዱስ ውጪ የሆነ ባዕድ ቃል እንዳንሰማ ያዝዛል። ለምሳሌ ዮሐንስ አፈወርቅ "ይደልወነ ናጽምዕ ቃላተ መለኮት ከመ ኢይባእ ውስተ አልባቢነ ቃል ነኪር።" "ባዕድ ቃል ወደልባችን እንዳይገባ የመለኮትን ቃላት ማድመጥ ይገባናል።" ብሏል። (ስምዐ ጽድቅ ብሔራዊ ገጽ 48)

የመለኮትን ቃላት የያዘውን መጽሐፍ ቅዱስን ሊተካ የሚችል ሌላ ምንም ዓይነት መጽሐፍ የለም። የዚህ ትልቁ ምስጢር መጽሐፍ ቅዱስ በእግዚአብሔር መንፈስ የተጻፈ የራሱ የእግዚአብሔር ቃል መሆኑ ነው። የሚያስተውል ቢኖር የስሕተት ትምህርቶችን ሁሉ ትክክለኛ ለማስመሰል አንድ ቃል ተፈልጎ ከመጽሐፍ ቅዱስ መጥቀስ የግድ መሆኑ የመጽሐፍ ቅዱስን የእግዚአብሔር ቃልነት የሚያስረዳ በቂ ምስክር ነው። ስለዚህም ሳዊሮስ ዘእስሙናይን፡- "መጻሕፍት አምላካውያት እስትንፋስ አፋሁ ለእግዚአብሔር ነኝ። ወዓዲ ይቤ እስመ መጽሐፍ ቅዱስ ቃሉ ለእግዚአብሔር ፈጣሪ ወውእቱ ክቡር ወየዓቢ አምልኮ ዘፍጡር።"

ትርጓሜ፡- "መጻሕፍት አምላካውያት የእግዚአብሔር እስትንፋስ ናቸው። እንዲሁም ደግሞ መጽሐፍ ቅዱስ ሁሉን የፈጠረ የእግዚአብሔር ቃል ነውና፤ እርሱም ክቡር ከፍጡር ሐሳብም ከፍ ያለ ነው።" (ዕብ. 4፡12፤ ኤር. 23፡29፤ ስምዐ ጽድቅ ብሔራዊ ገጽ 48)

አዋልድ መጻሕፍት በአብዛኛው ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር አይስማሙም እንጂ ቢስማሙ ሊጠቅሙ ይችሉ ነበረ። መጽሐፍ ቅዱስን ፊት ለፊት ተቃርነው ስለሚገኙ ግን ተቀባይነት የላቸውም። ይህንንም የቤተ ክርስቲያኒቱ መጽሐፍ በግልጽ ይናገራል።

"ስለዚህ ከመጽሐፍ ቅዱስ የወጣ ኃይለ ቃል ያላቸውን መጻሕፍተ ታሪክ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ተቀብላለች አንልም። ከአሁን ቀደም አልተቀበለችም። ወደፊትም አትቀበልም እንላለን። ከወንጌል ቃል የተለየ አስተያየት (ሥርዋጽ) ያለውንና ያልተስማማውን ንባብና ልብ ወለድ ኃይለ ቃል አስፍረው የተገኙ መጻሕፍት ቢኖሩም እንኳ በበር በኩል ያልገቡ አንዳንድ ጉህልያዎች (ቀጣፊዎች) የሰነቀሩአቸው ናቸው ብለን እንሰርዛቸዋለን እንጂ አሜን ብለን አንቀበላቸውም። ለምሳሌ አንዳንድ ገድሎችና ድርሳኖች እግዚአብሔርን ክደው ጻድቃንን ወይም እመቤታችንን የተማጸኑትን ሰዎች አማልደው አስማሯቸው ሲሉ ቢገኙ ተቀባይ የላቸውም።" (መርሐ ጽድቅ ባህለ ሃይማኖት ገጽ 156)

ለቅዱሳን የሚደረግ አገልግሎት

"እግዚአብሔር ቅዱሳንን ስላገለገላችሁ፥ እስከ አሁንም ስለምታገለግሏቸው፥ ያደረጋችሁትን ሥራ፥ ለስሙም ያሳያችሁትን ፍቅር ይረሳ ዘንድ ዓመፀኛ አይደለምና።" (ዕብ. 6፥10)

በዚህ ጥቅስ ውስጥ "ቅዱሳንን ማገልገል" የሚለውን ቃል ይዘው የራሳቸውን አሳብ የተከተሉና የጠፉ ብዙዎች ናቸው። በእነርሱ አመለካከት "ቅዱሳንን ማገልገል" ማለት በሞቱት ቅዱሳን ስም የተለያዩ ነገሮችን ማድረግ ማለት ነው።

ቅድስና በግል ጥረት የሚገኝ ሕይወት ስለሚመስላቸው "ቅዱሳን" ብለው የሚጠሩት ጌታን አገልግለው ያለፉትን ቅዱሳን ብቻ ነው። ቅድስናቸውም በግል ብቃት እንደተገኘ ያስባሉ። ግን ተሳስተዋል።

ያለ አንዳች ልዩነት በክርስቶስ አምነው ዳግመኛ የተወለዱ ሁሉ ቅዱሳን ናቸው። ሐዋርያው ጳውሎስ በመልእክታቱ ውስጥ ክርስቲያኖችን ቅዱሳን እያለ ይጠራቸዋል። (ኤፌ. 1፥1፤ ፊልጵ. 1፥1)

በእርግጥ ቅድስና ክርስቶስን በማመንና በእርሱ በመኖር የሚገኝ እግዚአብሔር የሚደሰትበት ከእርሱ በእርሱና ለእርሱ የሆነ መልካም ኑሮ ነው። (ፊልጵ. 2፥13፤ ዕብ. 13፥21 ሮሜ. 11፥37)

የቀደሙትና አሁን በሕይወተ ሥጋ የሌሉት ቅዱሳንም ቢሆኑ ከዚህ ውጪ በሌላ መንገድ ቅድስናን አላገኙም። በክርስቶስ አምኖ በክርስቶስ በመኖር መልካሙን የእምነት ገድል የተጋደለው ሐዋርያው ቅ/ጳውሎስ ሲመሰክር፡- "በቃታችን ከእግዚአብሔር ነው እንጂ በገዛ እጃችን እንደሚሆን አንዳችን እንኳ ልናስብ ራሳችን የበቃን አይደለንም።" (2ቆሮ. 3፥5 እንዲሁም " . . . ከሁላቸው ይልቅ ግን ደከምሁ፤ ዳሩ ግን ከእኔ ጋር ያለው የእግዚአብሔር ጸጋ ነው እንጂ እኔ አይደለሁም።" (1ቆሮ. 5፥10) በማለት የመብቃትና የቅድስና ምንጭ ራሱ እግዚአብሔር እንጂ የሰው ጥረት አለመሆኑን ተናግሯል።

ቅድስና በዚህ መሠረት ብቻ የሚገኝ ሕይወት መሆኑን ከተረዳን በዕብራውያን መልእክት " . . . ቅዱሳንን ስላገለገላችሁ፥ እስካሁንም

ስለምታገለግሏቸው . . . " የሚለው ምን ዐይነት ማገልገል እንደሆነ በእግዚአብሔር ቃል መሠረት እንመልከት።

በቅዱሳን ክርስቲያኖች መካከል ድሆች ቅዱሳን ነበሩና ጥሪት ያለቸው ቅዱሳን ድሆችን ቅዱሳን ይረዳላቸው ነበር። (የሐዋ. ሥራ 4፡32-35፤ 11፡29-30) ይህ እርዳታቸው ቅዱሳንን ማገልገል ተብሏል። (ሮሜ. 15፡25-27)

በተለይም ቅ/ጳውሎስ አዕማድ መስለው የሚታዩት ሐዋርያት ድሆችን ያስብ ዘንድ ብቻ በለመኑት መሠረት ይህንኑ ለማድረግ ይተጋ ነበር። (ገላ. 2፡9-10) በመሆኑም በሱ ስብከት ያቋቋማቸውን የተለያዩ አብያተ ክርስቲያናት እያስተባበረ ገንዘብ በመሰብሰብ ድሆች ቅዱሳንን አገልግሏል። ሌሎቹም ይህን እንዲያደርጉ አስተምሯል። (1ቆሮ. 16፡1-4፤ 2ቆሮ. 9፡1-15)

ይህ በጎ ተግባር በእግዚአብሔር ዘንድ የማይረሳና ዋጋ የሚያሰጥ ነው። (ዕብ. 6፡10) የተቸገሩትን ሁሉ እንደተቻለ መርዳት ክርስቲያናዊ ተግባር ቢሆንም ቅድሚያ የሚሰጠው ግን ለቅዱሳን ክርስቲያኖች ነው። (ገላ. 6፡10፤ ሮሜ 12፡13) ከዚህ ውጪ ቅዱሳንን የምናገለግልበት አንዳንድ መንገዶች ቢኖሩም ልናገለግላቸው የምንችለው በሕይወተ ሥጋ ሳሉ ብቻ ነው። ከሞቱ በኋላም የማንም ድጋፍና እርዳታ ወደ ማያስፈልግበት ሁሉ ወደተሟላበት ዓለም ነው የሚሄዱት። (ራእ. 7፡16-17)

ፀሐይን የተገናኝፈችው ሴት

በራእ. 12÷1-17 ስለ ክርስቶስና ስለእናቱ ስደት ይናገራል የሚል አንድምታዊ ትርጉም ይሰጣል።

ስለስደት በማቴ. 2÷13-15 ተጽፎአል። ራእ. 12 ውስጥ ከስደት ታሪክ ጋር ተመሳሳይ የሚመስል ጥቂት ነገር ያለ ቢመስልም በምዕራፉ ውስጥ የተገለጸው አብዛኛው ሁኔታ ግን ከስደት ታሪክ ጋር ሊመሳሰል ይቅርና ቅርርብም የለውም።

ለምሳሌ ፀሐይን ተገናኝፋ፥ ጨረቃን ተጫምታ፥ የ12 ከዋክብት አክሊልን የደፋችው ሴት ቅድስት ድንግል ማርያም ናት ብትባል ያንስባታል እንጂ አይበዛባትም። የነዚህን ብርሃናት ፈጣሪ ለመውለድ የተመረጠች ናትና።

በ2ኛ ደረጃ ሴቲቱ የወለደችው ወንድ ልጅ ማንነት " . . . አሕዛብን ሁሉ በብረት በትር ይገዛ ዘንድ ያለው" መባሉ (ቁ. 5) እንዲሁም ሴቲቱ ወደ በረሃ ሸሸታ የቆየችበት ዘመን በቀናት 1260 ወደ ወራት ሲለወጥ 42 ወራት መሆኑና ቁ. 14 ላይ "ዘመን ዘመናትም የዘመንም እኩሌታ" የሚለው በቤተ ክርስቲያን ትምህርት መሠረት የጌታና የእናቱ ስደት ለ3 ዓመት ከ6 ወር ነው ከሚለው ጋር መስማማቱ ይመስላሉ ሊባሉ የሚችሉ ገጽታዎች ናቸው። የማይመስሉትን ደግሞ ቀጥሎ አንመልከት፡-

"ምጥም ተይዛ ልትወልድ ተጨንቃ ጮኸች" (ቁ. 2) የሚለው ቤተ ክርስቲያኒቱ "ወጽአ ቃል እምነበ አብ ዘእንበለ ድካም ወእምድንግል ተወለደ ዘእንበለ ሕማም" "ቃል ከአብ ያለ ድካም ወጣ ከድንግልም ያለ ሕማም ተወለደ" ብላ ከምታስተምረው ትምህርቷ ጋር ይጣላል። (ውዳሴ ማርያም)

(ቁ. 5) "ልጅዋ ወደ እግዚአብሔርና ወደ ዙፋኑ ተነጠቀ ሴቲቱም በእግዚአብሔር ተዘጋጅቶላት ወደነበረው ስፍራ ወደ በረሃ ሸሸች።" የሚለው በማቴ. 2÷13 የጌታ መልአክ ለዮሴፍ በሕልም ነግሮት ዮሴፍ ሕፃኑንና እናቱን በአንድነት ይዞ ወደ ግብጽ መሸሹን ከሚናገረው ክፍል ጋር ይለያያል። በራእይ ክፍል ሴቲቱ ወደ በረሃ ሸሸች ልጁ ደግሞ ወደ እግዚአብሔርና ወደ ዙፋኑ ተነጠቀ የሚለው ሁለቱም ተለያይተው ወደተለያዩ ስፍራ መሄዳቸውን ያሳያል።

ይህን ክፍል ለቀደመው ለጌታና ለእናቱ ስደት ሰጥተው የተረጎሙት ዘንዶውን ስደት አስነሥቶ ለነበረው ላሄሮድስ ምሳሌ አድርገው አቅርበዋል። በክፍሉ ውስጥ የተገለጸውን የዘንዶውን ድርጊትና ሁኔታ ስንመለከት ግን ዘንዶው ሄሮድስ ሊሆን በፍጹም አይችልም። ሄሮድስ ነው! አይደለም! ወደሚል አተካሮ ውስጥ እንዳንገባ ቁ. 9 ላይ ዘንዶው "ዲያብሎስ" ተብሎ ተተርጉሟል።

ዲያብሎስ የተባለው ዘንዶ ከሚካኤልና ከመላእክቱ ጋር ተዋግቶ መሸነፉና ከመላእክቱ ጋር ወደ ምድር መጣሉ በስደት ሰዓት ያልተከናወነ ድርጊት በመሆኑ ራእዩ የቀደመውን ስደት አያሳይም።

ፀሐይን ተጉናጽፋ ጨረቃን ተጫምታ 12 የከዋክብት አክሊል ተቀዳጅታ የታየችው ሴት የያዕቆብ ልጅ ዮሴፍ ከመሸጡ አስቀድሞ በሕልሙ ሲሰግዳለት ያያቸውን የፀሐይና ጨረቃ የ11 ከዋክብትን (12ኛው ራሱ ሆኖ) ታሪክ ያስታውሰናልና ሴቲቱ የምትወክለው ምናልባት ቤተ እስራኤልን ነው። ምክንያቱም የእሕዛብ ሙላት እስኪፈጸም በድንዛዜ የቆዩት የእስራኤል ቅሬታዎች በመጨረሻው ጊዜ አምነው እንደሚድኑ ተነግሯልና። (ሮሜ 11÷25-27)

ትንቢት ወይም ራእይ ወደፊት ስለሚሆነው ነገር እንጂ ያለፈ ድርጊት ሊሆን እንደማይችል ግልጽ ነው። አንዳንድ አደናጋሪዎች በእንግሊዘኛ "Vision" ማለት ራእይ ነው። ይህም የወደፊቱ ብቻ ሳይሆን ያለፈው ድርጊትም የሚታይበት መሆኑን ያሳያል። ለምሳሌ ቴሌቪዥን ትናንት የተቀረጸውን ዛሬ ወይም ነገ ሊያሳይ እንደሚችል በራእይም ያለፈው ድርጊት በወደፊቱ ድርጊት ውስጥ ይታያል ሱሉ ይደመጣሉ። ይህም የወደፊቱን ራእይ ላለፈው የስደት ታሪክ ሰጥተው ለመተርጎም የፈጠሩት መላ ነው።

ለሁኔታዎች መግለጫነትና ለንጽጽር እንዲያገለግሉ ተብሎ ያለፉ የታሪክ ገጽታዎችና ስሞች ተጠቅሰው ቢገኙም ዮሐንስ የተመለከተው ራእይ ሙሉ በሙሉ ወደፊት የሚሆን እንጂ ካሁን ቀደም የተፈጸመ አይደለም። ለዚህም፡- "ቶሎ ይሆን ዘንድ የሚገባውን ነገር . . . ኢየሱስም በመልአኩ ልኮ ለባሪያው ለዮሐንስ አመለከተ" የሚለው ብቻ እንኳ በቂ ማስረጃ ነው። (ራእ. 1÷1)

በግልጽ እስካልተቀመጠ ድረስ የራእይንና የትንቢትን ክፍል በቀላሉ ለመረዳት አይቻልም። የመጽሐፍ ቅዱስ ሊቃውንት

እንደተረዱት መጠን የግል አመለካከታቸውን ቢሰነዝሩ እንኳ እርግጠኛው ይህ ነው ብሎ ለመናገር ይከብዳል። ትንቢት ከቶውንም በሰው ፈቃድ ስላልመጣ ማንም ለገዛ ራሱ ሊተረጉም አልተፈቀደለትም። (2ጴጥ. 1÷20)

የትንቢትንና የራእይን ምስጢር ልናውቅ የምንችለው በጊዜው ተፈጽሞ ስናይ ብቻ ነው። ራእይ 12 ወደፊት የሚፈጸም ትንቢት ለመሆኑ ጥርጥር የለውም። ይህን ሽምጥጥ አድርጎ ክዶ ያለፈ ድርጊት የታወሰበት ክፍል ነው ማለቱ ራስን ማታለል ይሆናል።

ከሞት በኋላ ያለው የቅዱሳን ተግባር

"ከሰማይም፡- ከእንግዲህ ወዲህ በጌታ የሚሞቱ ሙታን ብፁዓን ናቸው። መንፈስ አዎን! ከድካማቸው ያርፉ ዘንድ ሥራቸውም ይከተላቸዋል ይላል ብለህ ጻፍ የሚል ድምፅ ሰማሁ።" (ራእ. 14፡13)

ከዚህ ጥቅስ ውስጥ "ሥራቸውም ይከተላቸዋል" የሚለው ቃል ትኩረታቸውን የሳበው የዘመናችን ወጣት ሰባኪያን ዐዲስ ምስጢር አገኘን ብለው ለሰሚው አስቂኝም አስገራሚም የሆነ እንግዳ ትምህርት እያስፋፉ ነው።

በዚህ ቃል ርእሰነት የተዋቀረው ትምህርታቸው አጠቃላይ መልእክት ቅዱሳን በዚህ ምድር ያከናውኑ የነበረው መንፈሳዊ ሥራቸው በሰማይም ተከትሎአቸው ሄዶ ያንኑ ሥራቸውን ደግመው በሰማይ እንደሚያከናውኑ ያትታል። ለዚህም በምሳሌነት ከሚያቀርቧቸው ማስረጃዎች መካከል "አብርሃም በምድር ላይ እንግዳ ተቀባይ ስለነበረ ይኸው ሥራው ተከትሎት ሄዶ በሰማይም እንግዳ ተቀባይ ሆኗል።" በማለት የአልዓዛርን በአብርሃም እቅፍ መቀመጥ ይጠቅሳሉ። (ሉቃ. 16፡22)

በተጨማሪም ሙሴ የቀድሞ ተግባሩ በመገናኛው ድንኳን እየተገኘ እግዚአብሔርን ማነጋገር ነበር። ስለሆነም ጌታ ብርሃነ መለኮቱን በገለጠበት ተራራ ላይ ከኤልያስ ጋር ተገልጾ ጌታን አነጋገረ የሚለው ሌላው ማስረጃቸው ነው። (ማቴ. 17፡3)

በዚህ አሳባቸው በመንደርደር ቅዱሳን በአፀደ ነፍስ ሥጋ ያማልዳ ነበር። ስለዚህ ይኸው የማማለድ ሥራቸው ተከትሏቸው በአፀደ ነፍስም አሁን በሰማይም ያማልዳሉ ወደሚለው የዓላማቸው ግብ ይደርሳሉ።

በቤተ ክርስቲያናችን ቅዱሳን በአፀደ ነፍስ ያማልዳሉ በሚለው ትምህርት ላይ አንድ ወጥ የሆነ ትምህርት እንደሌለ ይታወቃል። ከላይ የተመለከትናቸውና የዚህ አስተምህሮ ደጋፊዎች የሆኑ ብዙ ክፍሎችና ተከታዮቻቸው በአፀደ ነፍስ አሁንም በእግዚአብሔር ፊት ቆመው በማማለድ ላይ እንደሚገኙ ሲያምኑ፤ ይህን የማይቀበሉ ወገኖች ደግሞ "በአፀደ ነፍስ አሁን አያማልዱም፤ ነገር ግን የቀደመውና በአፀደተ

ሥጋ ሳሉ የነበረው ልመናቸውና የተገባላቸው ቃል ኪዳን ሲያማልድ ይኖራል ማለት ነው።" ይላሉ።

መርሐ ጽድቅ ባህሉ ሃይማኖት የተሰኘው መጽሐፍ የመጀመሪያውን አመለካከት ውድቅ በማድረግ ሁለተኛውን ደግፎ እንዲህ ይላል ፡- "ቅዱሳን ጻድቃን ያማልዳሉ ስለተባለ ግን እላይ እንዳልነው በሕይወተ ሥጋ ሳሉ እግዚአብሔርን አገልግለው የተቀበሉት ቃል ኪዳናቸው እስከ ዕለተ ምጽአት ሲያማልድ ይኖራል ማለት ነው እንጂ እንደገና በአካለ ነፍስ መውጣት፣ መውረድ፣ መስገድ፣ መጸለይ፣ መለመን አለባቸው ማለት አይደለም። . . . ሊቃውንትም "ሰአሊ ለነ ቅድስት" ያለውን ንባብ ሲተረጉሙ በቀደመ ልመናዋ የምታስምር ስለሆነ ነው ይላሉ። ቃል ኪዳን ማለትም "መሐልኩ በርእሰየ ሕያው አነ" ያለው ቃሉ ሕያው ሆኖ ከእነርሱ በኋላ ለሚነሡት ውልዶች የሚያደርገው ይቅርታና ቸርነት በመሐላው እንዳጸናላቸው ይሆናል ማለት ነው እንጂ ከሞቱ በኋላ ሲያማልዱ ይኖራሉ ማለት አይደለም።" ገጽ 125፣126)

እዚህ ላይ በቀደመው ልመናቸው ያስምራሉ የሚለው የክርስቶስ አንድ ጊዜ ለዘላለም ከሆነው የማስታረቅ አገልግሎት ተገልብጦ የተወሰደ መሆኑን ልብ ይሏል።

እንግዲህ ይህ አንድ አቋም ያልተያዘበት ትምህርት በዚች መጽሐፍ ውስጥ "ቃል ኪዳን" በሚለው ክፍል ስለቃል ኪዳን ምንነት በተገለጸው እውነት መሠረት ፈራሽ ይሆናል። አሁንም ደግመን የምናረጋግጠው እግዚአብሔር ወደ መንግሥተ ሰማያት የሚያስገባውን የምሕረት ቃል ኪዳን (ኪዳነ ምሕረት) ለመጀመሪያም ለመጨረሻም ጊዜ የገባው በክርስቶስ በኩል በተፈጸመው ብቻ ነው። እኛም የዚህ ኪዳን ልጆች ነን። (የሐዋ. ሥራ 3፣25-16)

ወደ አስቂኙ አገላለጻቸው ስንመለስ ቅዱሳን የምድር ላይ ሥራቸው ተከትሎአቸው በሰማይም ያንኑ እያከናወኑ ይኖራሉ በማለት የተናገሩት ቅዱሳን ከሞት በኋላ የሚጠብቃቸውን ዐዲስና ታላቅ ነገር ሰማያዊውንም ሕይወት የሚያቃልል ነው። ቅዱሳን በክርስቶስ ሆነው የደከሙት በምድር የሠሩትን በሰማይ ደግመው ለመሥራት ሳይሆን ከክብር ወደ ክብር ለመሸጋገር፣ በምድር የነበሩበት ሁኔታ ሙሉ በሙሉ ተለውጦ ወደ ዐዲስ ሕይወት ለመግባት . . . ወዘተ ነው። (ፊልጵ.

1፤23፤ ራእ. 7፤16-17) እዚያው ላይ ደግሞ "ከድካማቸው ያርፉ ዘንድ" በማለቱ ምድራዊው የድካም ሥራቸው እንደሚቀር ያሳያል።

በሉቃ. 16፤22 የተገለጸው አብርሃም በምድር እንደነበረው ሁሉ በሰማይም እንግዳ ተቀባይ መሆኑን የሚገልጽ አይደለም። አብርሃም በእምነቱ እግዚአብሔርን ደስ ያሰኘ በመሆኑ የእምነቱን ፍለጋ ለሚከተሉት ታዛዥ ልጆች ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት አባት ሆኗል። (ሮሜ 4፤12፤ 16-17) እግዚአብሔርም የእርሱና የልጆቹ ሁሉ አምላክ ተብሎ ሊጠራ አላፈረበትም። (ዕብ. 11፤16፤ ማቴ. 22፤31-32)

አብርሃም መሠረት ያላትን እግዚአብሔር የሠራትንና የፈጠራትን ከተማ እየጠበቀ በተስፋ ያመነው በእምነት ከመስሉት ጋር ሰማያዊቷን ርስት ሊወርስ ነው። (ዕብ. 11፤8-10) ስለሆነም የእምነት ልጆቹ አብርሃም በአባትነት በተጠራባት ርስት ውስጥ ከእርሱጋር እንደሚቀመጡ ተነገረ። (ማቴ. 8፤11) በአልዓዛርም የታየው ይኸው ነው።

በሕይወተ ሥጋ እያለ አብርሃም ምልጃ እንዳቀረበ ተጽፎአል። (ዘፍ. 18፤22-23፤ 20፤7፤ 17) እርሱ ከሞተ በኋላ በሙሴ ዘመን ሕዝበ እስራኤልን ከኃጢአታቸው የተነሣ እግዚአብሔር ሊያጠፋቸው እንዳቀደ ለሙሴ በተናገረው ጊዜ ሙሴ ዘራችሁን አበዛዋለሁ ብሎ የማለላቸውን አብርሃም፣ ይስሐቅ፣ ያዕቆብን እንዲያስብና እንዲራራ ሲለምን፣ እግዚአብሔርም ራርቶ መዓቱን በምሕረት ቁጣውን በትእግሥት ሲመልስ ይታያል። (ዘጸ። 32፤7-14) ይህም እግዚአብሔር በምድር ላይ ዘራቸውን እንደሰማይ ከዋክብት ስለማብዛትና ከነፃንን ስለማስውረስ በመሐላ በተናገረው ነገር ለገባው ቃል ኪዳን ያለውን ታማኝነት ያሳያል። በዚህ ውስጥ ነፍስን የሚያስምርና መንግሥተ ሰማያት የሚያስገባ ቃል ኪዳን አልሰጠም፤ እኛም በዚያ ቃል ኪዳን መሠረት ለመዳን ይህንና ያንን አድርጉ ተብለን አልታዘዝንም። ሙሴም ወደ እግዚአብሔር ሲጸልይ ባሪያዎችህን እነአብርሃምንና የገባህላቸውን ቃል አስብ ማለቱ ቃል ኪዳኑ በሕይወተ ሥጋ ከመኖርና ከነፃንን ከመውረስ ጋር ብቻ የተያያዘ መሆኑን ያሳያል።

አንዳንድ ቀጣፊዎች እንደሚሉት ሙሴ የጸለየው ወደሞቱት ቅዱሳን አብርሃም፣ ይስሐቅና ያዕቆብ ሳይሆን መሐላውን ወደሚያስብ ወደ እግዚአብሔር ነው። ይህን ያነሣው በመጽሐፈ ዚቅ "ሰአለ ሙሴ በእንተ ዘስሕቱ ሕዝብ ኀበ አቡነ አብርሃም ይስሐቅ ወያዕቆብ።" "ሙሴ

ስለበደሱት ሕዝብ ወደ አባታችን አብርሃም ይስሐቅና ያዕቆብ ለመገንጠል የሚል ጽሑፍ ስላለ ነው። (የሐምሌ ሥላሴ ዚቅ)

በሉቃ 16፡19-31 የተገለጸው ታሪክም የሚያሳየን አብርሃም ለነፍስ ጉዳይ የተቀበለው ቃል ኪዳን አለመኖሩን ነው። በታሪኩ ውስጥ የተገለጸው ባለጠጋ በሲኦል ስቃይ ውስጥ ሳለ አልዓዛርን በሕፃነት አብርሃም በዕረፍት ቦታ በማየቱ ጮኾ ከስቃይ እንዲያሳርፈውና ለዚህም አልዓዛርን እንዲልክለት አብርሃምን ተማጸነ። አብርሃም ግን ሁለቱም ባለጠጋውና አልዓዛር በሥጋቸው ሳሉ የዘሩትን በነፍሳቸው እንዳጨዱ ከመግለጹም ሌላ ሰው ሞቶ ከተፈረደበት በኋላ የተለያዩ ይግባኞችን ጠይቆ ከሲኦል ወደገነት ሊወጣ እንደማይችል፣ በዕረፍት ቦታ ያሉ የቅዱሳን ነፍሳትም ወደ ሲኦል ሄደው ምሕረት እየሻቱ የሚጮሁትን የኃጥአን ነፍሳት ሊረዱ ወይም ከስቃይ ሊያሳርፉ እንደማይችሉ " . . . ከዚህ ወደ እናንተ ሊያልፉ የሚፈልጉ እንዳይችሉ፣ ወዲያ ያሉ ደግሞ ወደኛ እንዳይሻገሩ፣ በኛና በእናንተ መካከል ታላቅ ገደል ተደርጓል።" ሲል ገልጸለታል። ምንም እንኳን ባለጠጋውና አብርሃም በአፀደ ነፍስ ባሉበት ሁኔታ መነጋገር እንደ ቻሉ ብናነብም አብርሃም የባለጠጋውን የምሕረት ልመና ተቀብሎ ወደ እግዚአብሔር ምልጃ አላቀረበም። ለምን? ቢባል በአፀደ ነፍስ ቅዱሳን ይህን ሁሉ ማድረግ የለባቸውም።

በሲኦል በአፀደ ነፍስ ላሉት ብቻም ሳይሆን በአፀደ ሥጋ ላሉትም ጭምር በአፀደ ነፍስ ያሉት ቅዱሳን ምልጃ ማቅረብ የሌለባቸው መሆኑን ባለጠጋው በሥጋ ስላሉት ዘመዶቹ በማሰብ "እንኳይስ አባት ሆይ! ወደ አባቴ ቤት እንድትሰደው እለምንሃለሁ። አምስት ወንድሞች አሉኝና እነርሱ ደግሞ ወደዚህ ስቃይ ስፍራ እንዳይመጡ ይመስክርላቸው።" በማለት ላቀረበው ሌላ ጥያቄ የአብርሃም ምላሽ ማስረጃ ይሆናል። ምላሹ "ስለእነርሱ አታስብ መጽሐፈ ሄኖክ ሕያዋን ለሙታን ይጻልያሉ፤ ሙታንም ለሕያዋን ይለምናሉ ይላልና ለሕያዋኑ ዘመዶችህ እኔ እማልድላቸዋለሁ።" (ሄኖ. 12፡34) የሚል ሳይሆን ለእነርሱ እንደነርሱ በሕይወተ ሥጋ አብረዋቸው የሚገኙትን ሙሴንና ነቢያትን (መጻሕፍቶቻቸውንም ሊሆን ይችላል) ይስሙ የሚል ነው።

ወደ ሙሴም ነገር ስንመለስ በዚያ ተራራ ላይ ከኤልያስ ጋር ጌታን ሲያነጋግር መታየቱ የቀድሞው በእግዚአብሔርና በሕዝቡ መካከል ቆሞ እግዚአብሔርን ስለሕዝቡ የማነጋገር ሥራው ተከትሎት አይደለም። ሕግን ወክሎ ሙሴ፣ ነቢያትን ወክሎ ደግሞ ኤልያስ

መገኘታቸው ክርስቶስ በሕግና በነቢያት የተመሰከረለት መሲሕ መሆኑ ይገለጽና በእነጼጥሮስ ዘንድም ይኸው ይረጋገጥ ዘንድ ነው። (ሮሜ. 3፡21፤ ሉቃ. 24፡27)

ሙሴ በሕይወተ ሥጋ ሳለ የእግዚአብሔርና ሕዝቡን ለማገናኘት በመካከል የቆመ መካከለኛ ነበር። (መዝ. 105፡23፤ ዮሐ 1፡17) ከሞተ በኋላ መካከለኛነቱ ተከትሎት ሄዶ ቢሆን ኖሮ ሌላ መካከለኛ አያሱ መሾም ባለስፈለገው ነበር። ነገር ግን ከሞተ በኋላ ሙሴ መካከለኛ ሊሆን የማይችል በመሆኑ አያሱን በምትኩ በመሾም ያኔ ከሙሴ ጋር እንደነበረ አሁን ደግሞ ከእርሱ ጋር እንደሚሆን ሲናገር እናያለን። (ኢያ. 1፡5) ከአያሱም በኋላ አንዱ ሲሞት ሌላው እየተተካ ብዙዎች መካከለኛ ሆነዋል።

በዘመኑ ፍጻሜ ግን የማይሞት ሕያው በመሆኑ የሚተካው ሌላ ሳያስፈልግ ጌታችን አያሱስ ክርስቶስ የዐዲስ ኪዳን ብቸኛ መካከለኛ ሆኗል። (ዕብ. 7፡24-25፤ 9፡15፤ 12፡24፤ 1ጢሞ. 2፡5)

በአጠቃላይ ከምስጋና በቀር ቅዱሳን የሠሩትን ሥራ በሰማይም ያከናውናሉ ማለት አላዋቂነት ነው። በትንሣኤ ሙታን ጊዜ ጋብቻን አስመልክቶ ቀርቦ ለነበረው የተሳሳተ ጥያቄ መልስ በመስጠት የእግዚአብሔር ቃል ሲናገር "እንደ መላእክት ይሆናሉ" ነው የሚለው። (ማቴ. 22፡30) ስለዚህ ቅዱሳን በሰማይ ምድራዊ ተግባራቸውን ሳይሆን እንደ መላእክት ሆነው እግዚአብሔርን በክርስቶስ አያሱስ በማመስገንና በማምለክ ሰማያዊውን ሥራ ይሠራሉ። (ራእ. 7፡15)

ሌላ ትርጉም የተሰጠው የራእ. 14፡13 ቃል ትክክለኛ መልእክት ምንድነው? የተነገረውስ ለየትኞቹ ቅዱሳን ነው? የሚለውን ለመረዳት ከቁ 9 ጀምሮ እንመልከት፡- ስሙ ባልተገለጸው በ3ኛው መልእክ የተገለጸው ራእይ ወደፊት በሚገለጠው በአውሬው ዘመን የሚከናወነውን ሁኔታ ያሳያል። በዚያ ዘመን ለአውሬውና ለምስሉ የሚሰግድና በግምባሩ ወይም በእጁ የአውሬውን ምልክት የሚቀበል ሁሉ የሚደርሰበት ዕረፍት የለሽ ዘላለማዊ ስቃይ መሆኑ በግልጽ ተቀምጧል። በአንጻሩ ደግሞ አውሬውንና ምልክቱን ያልተቀበሉ ቅዱሳን የእግዚአብሔርን ትእዛዝ እየጠበቁ አያሱስን በማመን ጸንተው በጌታ ስለሚሞቱ ብፁዓን ናቸው። መንፈስ ቅዱስም ሲመሰክርላቸው "ከድካማቸውም ያርፉ ዘንድ ሥራቸውም ይከተላቸዋል" አለ። እርግጥ ሁሉም የእግዚአብሔር ቅዱሳን በጌታ አምነው በመሞታቸው ከዚህ

ዓለም ድካም ስለሚያርፉ ተመሳሳይ ገጽታ አላቸው። ይህ ቃል ግን የሚወክለው በአውሬው ዘመን የሚኖሩትን ቅዱሳን ብቻ እንጂ ሌሎችን ሁሉ አይደለም።

ስለዚህ "ሥራቸው ይከተላቸዋል" የሚለው በክርስቶስ ኖረው የሠሩት መልካም ሥራቸው ዋጋ ስለሚያሰጣቸው አይረሳም፤ አይዘነጋም፤ ተከትሏቸው ይሄዳል ማለት ነው።

ጽድቅ በሥራ ወይስ በእምነት

"እነሆ በቶሎ እመጣለሁ፤ ለእያንዳንዱም እንደሥራው መጠን እከፍል ዘንድ ዋጋዬ ከኔ ጋር አለ።" (ራእ. 22፡12)

በዚህና በመሰል ጥቅሶች እየታገዙ ጽድቅ በሥራ እንደሚገኝ የሚሰብኩ ብዙዎች ናቸው። ጌታ ለፍርድ ሲመጣ ጽድቃንንም ሆነ ኃጥአንን የሚጠይቀው የእምነት ጉዳይ ሳይሆን ሥራን ነውና ስለዚህ ጽድቅ በሥራ ይገኛል ብለው ያምናሉ። (ማቴ. 25፡34-46)

ይህ በእግዚአብሔር ቃል ሳይሆን የሚዛናዊነትን ያልጠበቀ አመለካከት መጽሐፍ ቅዱስ ጽድቅ በሥራ ሳይሆን በእምነት ብቻ እንደሚገኝ የተናገረውን ያፈርሳል።

በብሉይ ኪዳን ሰው ጽድቅን በሥራ ለማግኘት ይደከም ነበር። ጽድቅ መሆን ግን አልተቻለውም። ምክንያቱም ጽድቅ ለመሆን አንድም ሳይቀር ሕግን ሁሉ መፈጸም ይጠበቅበታል። ሕግን ሁሉ ጠብቆ በአንዱ በደለኛ ሆኖ ቢገኝ ግን በደለኛ አንጂ ጽድቅ ሊባል ፈጽሞ አይችልም። (ያዕ. 2፡10)

ሰውም በውስጡ ኃጢአተኛ ባሕርይ በመኖሩ ምክንያት ሕግን ሁሉ መፈጸምና በእግዚአብሔር ፊት መጸደቅ ተስኖታል። (ሮሜ 3፡20፤ ገላ. 3፡11፤ 2፡16፤ 2ጢሞ. 1፡9፤ ቲቶ 3፡5)

ሰው በሥራው ለመጽደቅ እንደማይችል የተረዳው እግዚአብሔር ለሰው ልጆች በሙሉ የራሱ የሆነውን ጽድቅ ከሥራ በተለየ መንገድ አዘጋጀለት። (ሮሜ 3፡21-22) ይህም የእግዚአብሔር ጽድቅ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። (ኢሳ. 46፡12-13፤ ኤር. 23፡6፤ 33፡5-6፤ ሮሜ 10፡3-4)

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለእኛ የተዘጋጀ የእግዚአብሔር ጽድቅ ሲሆን በጽድቅነቱ አንጻር ከኃጢአት ፈጽሞ የተለየና የራቀ ነው። ራሱ ኃጢአተኛ ሆኖ ሌላውን ሊያጸድቅ የሚችል የለምና። (ዕብ. 4፡15፤ 1ጴጥ. 2፡22፤ ዮሐ. 8፡46) ይህም ሲሆን በሌላው አቅጣጫ ደግሞ ለሰው ያቃተውን ነገር (ሕግ መፈጸምን) ፈጽሞአል። (ሮሜ 10፡4፤ ዮሐ. 17፡4፤ ማቴ. 3፡15) በዚሁ ሁሉ የተደገፈው የእርሱ የጽድቅ ሥራ የሚያምንበትን ኃጢአተኛ ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት ለማጽደቅ በቂ ሆነ። (ኤፌ. 2፡18፤ 3፡12፤ 1፡5፤ ኢሳ. 53፡11፤ 26፡12፤ ሮሜ 5፡19)

ይህ ጽድቅ በኛ ድካም የሚገኝ ሳይሆን የእግዚአብሔር ነጻ ስጦታ ነውና ለእኛ ተቆጥሮልን የምንጽድቅበት በእምነት ብቻ ነው። ስለሆነም ወደፊት ሳይሆን ሰው ባመነበት ቅጽበት መጽደቁን ያረጋግጣል። ጽድቅ በሥራችን የሚገኝ ቢሆን ግን አሁን ሊረጋገጥ አይችልም። በእምነት ብቻ በመሆኑ አሁን ተረጋግጦአል። (ኤፌ. 2፡8፤ ዮሐ. 3፡18፤ ሮሜ 5፡1፤ 8፡1፤ 1ቆሮ. 6፡11፤ ሮሜ 4፡5፤ 23-25)

የእግዚአብሔር ጽድቅ ነጻ ስጦታ እንጂ የድካም ዋጋ (ደመወዝ) ባለመሆኑ በሥራ ላይ ተመሥርቶ የነበረውን ጽድቅና ከንቱ ትምክሕት መና አስቀርቷል። (ሮሜ 3፡27-28)

እግዚአብሔር ያፈረሰውን እንደገና አንጾ ጽድቅን በእምነት ሳይሆን በሥራ ለማግኘት መጣር እግዚአብሔር ወዳዘጋጀው ጽድቅ ካለማድረሱም በላይ ከጸጋው ለይቶ ይጥላል። (ሮሜ 9፡30-33፤ ገላ. 5፡4)

ቄርሎስ ጽድቅ በእምነት ብቻ የሚገኝ መሆኑን ሲያስረዳ፡- "እመ ፍጻሜሁ ክርስቶስ ለኦሪት ውእቱ ጽድቅኒ ወያጽድቅኒ በሃይማኖት ባሕቲቱ፤ እስመ ዘዚአሁ ውእቱ ክሂል ለአጽድቆ ዘእምእግዚአብሔር።"

ትርጓሜ፡- "ክርስቶስ ለኦሪት ፍጻሜው ከሆነ እርሱ ጻድቅ ነውና በሃይማኖት (በእምነት) ብቻም ያጸድቃል። ከእግዚአብሔር የሚሆን የማጽደቅ ችሎታ የእርሱ ገንዘብ ነውና።" ብሏል (ሰምዐ ጽድቅ ብሔራዊ ገጽ 94)

ጽድቅ የእኛ አንዳች አስተዋጽኦ የሌለበት የእግዚአብሔር ነጻ ስጦታ ከሆነ በእምነት ከጸደቅን በኋላ ኃጢአት ፈጽመን ብንገኝ እንኳ ከጽድቅ ተለይተን አንኮነንም፤ ስለኃጢአታችን በተለያዩ ቅጣቶች እንገሠጻለን እንጂ። (1ቆሮ. 11፡32፤ 3፡15፤ 5፡5)

ይህ ሳይሆን ቀርቶ ያገኘው ጽድቅ ኃጢአት ስንሠራ የሚወስድብን፤ ጽድቅ ስናደርግ ደግሞ የሚመለስልን አድርገን ከቆጠርን የድካማችን ወይም የጥረታችን ውጤት እንጂ ነጻ ስጦታ መሆኑ ይቀራል።

ነገር ግን እንዲህ ሲባል ጽድቅ በእምነት ብቻ ነው የሚገኘው ብለን ሁልጊዜ በኃጢአት እንድንኖር ለማደፋፈር አይደለም። (ሮሜ 6፡1-2) እግዚአብሔር ለምን ከእኛ ባልሆነ ነገር አጸደቀን? ብለን ስንጠይቅ ፍሬ ሳናፈራ እንዲሁ በቅጠል ብቻ እንድንታይ አለመሆኑን መረዳት አለብን። እርግጥ በትክክል በእምነት ከእግዚአብሔር ዳግመኛ የተወለደ ሰው የእግዚአብሔር ጽድቅ ዘር በውስጡ ስለሚኖር ኃጢአትን ሊያደርግ አይችልም። (1ጴጥ. 1፡23፤ ዮሐ. 1፡13፤ 1ዮሐ. 3፡9) አዳማዊው አሮጌ ሰው በእምነት ተሰቀለ እንጂ ሙሉ በሙሉ ገና ከውስጡ ስላልተወገደና ከዐዲሱ ሰው ጋር ስለሚቀዋወም በዚህ መሀል ኃጢአትን ሊያደርግ እንኳ በእውነተኛ ንስሐ ኃጢአቱን ከእርሱ ያርቃል። (1ዮሐ. 1፡8-9)

ከዚህ ውጪ ግን በእምነት ጸድቄአለሁና አልኮነንም እያለ ሁልጊዜ ኃጢአትን በተደጋጋሚ የሚፈጽም ክርስቲያን ጸድቄአለሁ በማለት ራሱን ከሚሸነግል አለመጽደቁን ሊያጤነው ይገባል። (1ዮሐ. 3፡4-6፤ ማቴ 7፡21-23)

ጽድቅ የሚገኘው በእምነት ብቻ መሆኑን ተመልክተናል። ይህ እምነት ምን ዓይነት እምነት ነው? ቢባል በፍቅር ሆኖ የሚሠራ ወይም በሥራ የሚገለጽ መሆን ይኖርበታል። (ገላ. 5፡6፤ ያዕ. 2፡20-26) እምነታችን የሚሠራ እምነት ሊሆን የሚችለው ደግሞ በአመንበት ቅጽበት በክርስቶስ የወይን ግንድነት ላይ የተጣበቅን ቅርንጫፎች ሆነን ስንገኝ ብቻ ነው። የዚህን ጊዜ ሕግን ሁሉ የምንፈጽምበት ጸጋ እግዚአብሔር በወይኑ ግንድ በክርስቶስ በኩል ወደ ቅርንጫፎቹ ወደኛ ስለሚተላለፍ እምነታችን እግዚአብሔር የሚከበርበት የሥራ ፍሬ ይታይበታል።

በክርስቶስ የማይኖር ክርስቶስም የማይኖርበት አማኝ ግን የሥራ ፍሬ አይኖረውም። አለኝ ቢል እንኳ እግዚአብሔር የማይደሰትበት ይሆናል። (ዮሐ. 15፡5-8)

ክፉ ዛፍ መልካም ፍሬን ማፍራት እንደማይችል ሁሉ ሰውም ያለክርስቶስ መራራ ዛፍ ነውና መልካም ፍሬን ሊያፈራ አይችልም። በሥራ የማይገለጽ እምነት የሞተ እንደሆነ ሁሉ ያለክርስቶስ በራሳችን ጥረት እንሠራለን የምንለው ሥራም የሞተ ነው። (ማቴ. 7፡17፤ 12፡33-34፤ ዕብ. 9፡14)

አባታችን አብርሃም ጽድቅን በእምነት ካገኘ በኋላ ልጁን ይስሐቅን በመሠዊያው ባቀረበ ጊዜ እምነቱን በሥራ ገልጿል። (ሮሜ 4፡3፤ ያዕ. 2፡21-23)

ጽድቅ የሚገኘው በእምነት ብቻ እንደሆነ ሁሉ በሥራ ፍሬ ደግሞ የጽድቅና የሕይወት አክሊል (ሽልማት) ይገኛል። በክርስቶስ ያመኑ ቅዱሳን በእርሱ ኖረው እስከሞት ድረስ በታማኝነት የተጋደሉት ለዚሁ ሽልማት እንጂ በሥራቸው ለመጽደቅ ብለው አልነበረም። በሌላ አነጋገር ስለጸደቁ መልካም ፍሬን አፈሩ እንጂ ለመጽደቅ ብለው አይደለም። (2ጢሞ. 4፡6-8፤ ራእ. 2፡10፤ 1ቆሮ. 9፡24-27፤ 1ጴጥ. 5፡4)

ይህም በራእ. 22፡16 እንደተገለጸው እያንዳንዱ በክርስቶስ ኖሮ እንዳፈራው የሥራ ፍሬ መጠን የሚከፈል ደመወዝ ነው።

የመልካም ሥራ ስልቱና ዐይነቱ ብዙ ቢሆንም ሌላውን ሁሉ አጠቃልለው የሚይዙት የራስን ሕይወት በነገር ሁሉ ከኃጢአት ለይቶ በቅድስና መምራትና ለሰዎች ወንጌልን መስክሮ ሰዎችን ከሚመጣው ጥፋት መታደግ ነው። እነዚህ የሕይወት አክሊልን ያሰጡናል። (1ተሰ. 4፡4-5፤ 1ቆሮ. 5፡0፤ ፊልጵ. 1፡23፤ 4፡1፤ 1ተሰ. 2፡19፤ 2ቆሮ. 9፡17)

አንዳንዶች ቅ/ጳውሎስ "ጽድቅ በእምነት ይገኛል" ያለው ቅ/ያዕቆብ "እምነት ያለ ሥራ የሞተ ነው" ካለው ጋር ይምታታባቸዋል። የሁለቱ አሳብ ግን ተስማሚ ነው። ያዕቆብ "እምነት ያለ ሥራ የሞተ ነው" ማለቱ በሥራ ጽድቅ እንደሚገኝ ለማመልከት ሳይሆን ትክክለኛ እምነት የሚሠራ እምነት መሆኑን ለመግለጽ ነው። ይህም ከጳውሎስ መልእክት ጋር ተመሳሳይ ሆኖ እናገኘዋለን። (ገላ. 5፡6)

ስለዚህ ከዚህ መንገድ ውጪ ጽድቅ በሥራ ይገኛል የሚሉትን ሳንሰማ በክርስቶስ የጽድቅና የቤዛነት ሥራ ብቻ በማመን እንደጸደቅን ቆጥረን በክርስቶስ በመኖር መልካም ሥራን እየሠራን ሙሉ ደመወዝን ለመቀበል ከፊት ይልቅ እንትጋ! (2ዮሐ .10)

ስብሐት ለእግዚአብሔር ኪያነ ዘፈጠረ ከመ ናምልኮ፤
እናመልከው ዘንድ እኛን ለፈጠረ ለእግዚአብሔር ክብር ይሁን፤
አሜን